

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

KLJUB PIČLIM KONKRETNIM REZULTATOM

Ugodni odmevi ob zaključku zasedanja evropskega vrha

Preprečitev svetovne recesije v ospredju prizadevanj deveterice

PARIZ, 11. — Po dveh dneh večkrat zločinskih razprav se je v francoskem glavnem mestu zaključilo zasedanje na vrhu evropske deveterice. Hkrati je to bilo zadnje srečanje na vrhu, saj se bodo odlej tak posvetovanja imenovala zasedanja evropskega sveta. Po prvih reakcijah kaže, da so vodni poglavarji raznih evropskih držav v glavnem zadovoljni s potekom pogovorov. Dosegli so vrsto sporazumov dokajšne važnosti za Evropsko gospodarsko skupnost. V prvi vrsti naj tu omenimo ustanovitve posebnega sklada EGS za nerazvita področja, dogovor o skupni borbi proti inflaciji in brezposelnosti ter zagotovitev, da bodo ponovno proučili britansko zahtevo po obnovitvi pogajanj o njenem pristopu k gospodarski skupnosti.

Predstavniki evropske deveterice so poverili francoskemu predsedniku Giscardu D'Estaingu nalogo, naj prepriča ameriškega predsednika Forda, s katerim se bo sestal čez nekaj dni, o potrebi po spodbuditi evropskega gospodarstva, če hoče preprečiti splošno recesijo na svetovni ravni. Recesija je bila sploh osrednji predmet pogovorov na zasedanju. V sklepnem sporočilu je tudi poziv h konkretni akciji, da bi preprečili splošno gospodarsko recesijo ter da bi spet zagotovili stabilnost evropskega gospodarstva. Gre za boj, ki je danes še bolj pomemben kot je bil proti inflaciji.

Casopisje vseh članic EGS se danes ukvarja s potekom srečanja na vrhu. V Veliki Britaniji podpirajo, da je premier Wilson v glavnem dosegel, kar je hotel, se pravi ponovno proučitev britanske pritožbe, češ da so prispevki k skupnemu proračunu za Veliko Britanijo odločno previsoki in da prekašajo njeno finančno zmoglost. S tem dogovorom so preprečili hudo krizo v sami gospodarski skupnosti. Sklenili so namreč, da bodo proučili mehanizem, s katerim naj bi se izognili temu, da bi morala ena od držav članic prenašati preveliko finančno breme. Gre za kompromis, ki je obenem znatna koncesija s strani Francije, ki je doslej še vedno odločno nasprotovala londonskim zahtevam.

Sporazum o energetskem vprašanju ni popolnoma zadovoljiv, saj so si nekatere članice pričakovale več. Večina evropskih držav je namreč upala, da bo Francija pristopila k predlogu, ki ga je izdelal ameriški zunanji minister Kissinger o sodelovanju na energetskem področju med Združenimi državami, Japonsko in EGS. Francoski predsednik pa je vztrajal pri svojem predlogu o konferenci, ki naj bi se je udeležile države proizvajalke, države potrošnice in države v razvoju. O tem se bosta Giscard D'Estaing in Ford domenila konec tedna na srečanju, ki bo na otoku Martiniki. O skladu za razvoj nerazvitih področij smo že obširno pisali, naj omenimo še, da so članice EGS dmenile, da bodo države, katerih plačilna bilanca je aktivna, skušale pospešiti notranje povpraševanje ter ohraniti visoko raven zaposlenosti. To bo omogočilo državam s primanj-

francoski vpliv, saj bi francoski poslanci v tem parlamentu bili v manjšini.

Kissinger v Bruslju

BRUSELJ, 11. — Ameriški zunanji minister Henry Kissinger, ki je prispel sinoči v Bruselj, se je danes pogovarjal o ciprskem vprašanju s turškimi in grškimi zunanjimi ministrom. Kissinger se bo udeležil zasedanja ministrskega sveta NATO, ki bo jutri in popoldne na sedežu atlantske zveze.

V pogovoru s šefom turške diplomacije Esenbalom sta obravnavala tudi ukinitev ameriške pomoči Turčiji v pričakovanju premostitve zastoja v pogajanjih za Cipr. Pogovor je bil, kot sta izjavila oba državnika, zelo koristen.

Kar zadeva sestanek s Grkom Bitnosom je v ospredju pogovorov bil sklep grške vlade, da umakne svoje čete iz vojaške organizacije atlantske zveze.

SEJA CENTRALNEGA KOMITEJA PSI

De Martino ne verjame v možnost obnovitve organskega levega centra

Odnose med PSI in KD je treba postaviti na drugačne osnove - Razprava o Berlinguerjevem poročilu na seji CK KPI

RIM, 11. — Pod predsedstvom senatorja Nennija se je danes v nekem rimskem hotelu začelo zasedanje centralnega komiteja PSI, na katerem je imel uvodno poročilo tajnik De Martino. V uvodu je De Martino poudaril zelo pozitiven obračun rezultatov, ki jih je stranka na politika rodila v zadnjih dveh letih; pri tem je omenil izide zadnjih volitev, ki so po njegovem mnenju kljub sorazmerno majhnemu številu volivcev pokazale na jasen način, da naraščajoče število državljanov zavrača hegemonijo krščanske demokracije, medtem ko uživa PSI vse večjo podporo. Volitve so tudi razočarale socialdemokratska pričakovanja, na splošno pa so pomislek premik volivcev na levo ter še enkrat pripisale PSI preminenti položaj.

Glede političnega dogajanja v zadnjih mesecih je De Martino opozoril na sklep socialističnega vodstva iz 19. septembra, s katerim so socialisti zahtevali globoke spremembe

vladne usmeritve. Kot odgovor na to zahtevo pa je prišla pobuda posl. Tanassija, ki je proglasil konec levega centra in predlagal predčasni razpust parlamenta in nove volitve za okrepitev centrističnih pozicij. Prišlo je do vladne krize, ki je bila nedvomno najtežja v povojnem času. Reševanje krize je otežilo tudi dvomno zadržanje KD, ki sicer ni nikoli osvojila stališča socialdemokratske večine, vendar pa se ni niti odločno izrekla proti možnosti razpusta parlamenta, pač pa je to možnost uporabila za pritisk na socialiste, da bi privolili v obnovo organskega levega centra v pogojih, ki bi ne bili v skladu z zahtevo po spremembi usmeritve.

Glede končne rešitve krize je De Martino ugotovil, da je omogočila socialdemokraciji, da je menjala stališče in da je privolila v Morove vlade, ki jo je še danes prej označevala kot nevarno odprtje do komunistov. Formula, s katero je bila rešena vladna kriza, pa je o-

mogočila tudi krščanski demokraciji, da se je izognila težki konfrontaciji in da je ohranila formalno enotnost, čeprav je jasno, da se kriza v KD nadaljuje, kot dokazuje tudi njena nesposobnost, da bi opravljala jasne izbire. Tajnik PSI je dal »realistično oceno« rešitve vladne krize in dejal, da so socialisti podprli tako rešitev ob upoštevanju položaja države in pretehih nevarnosti, vstevši nevarnosti predčasnega razpusta parlamenta. Po drugi strani pa je De Martino priznal, da niso bili doseženi cilji, ki si jih je PSI začetno zastavljala, ali pa so bili doseženi v najmanjši meri. Socialistični voditelj je tudi dejal, da bo treba veliko inteligentne, odgovornosti in pozornosti, da bi preprečili, da bi se parlamentarna večina, ki nima nič organskega, sesula ob prvem udarcu, ne da bi se mogla lotiti hudih problemov države.

Glede odnosov z drugimi političnimi silami je De Martino poudaril potrebo po nadaljevanju sodelovanja med socialistično stranko in KD, češ da je tudi zadnja kriza pokazala, da je ohranitev tega odnosa še vedno vitalne važnosti za italijansko demokracijo in da bi bila huda napaka, če bi ga prekinili. Glede vprašanja enotnosti levega centra je tajnik PSI ugotovil, da po dvanajstih letih levega centra obstaja veliko vzrokov za razočaranje, da pa kljub temu ni mogoče izbrati politike, katere cilj bi bil nujno frontalen spopad, ki bi potisnil na desno celotno KD in njeno ljudsko bazo. To bi bila zgodovinska napaka, je dejal De Martino. Problem je torej drugačen, je nadaljeval tajnik PSI: treba bi ustvarili nove odnose s KD, nove metode v izvajanju oblasti in večji vpliv socialistov na izbiro smernic in na vsakodnevno življenje vlade in javne pravne. Potreben je dogovor, ki naj temelji na sintezi recipročnih prispevkov in na enakopravnosti, ne pa na demokratski hegemoniji, kot se je doseglo doslej.

Glavna težava pri tem pa je notranji položaj v KD in dejstvo, da ta stranka nasprotuje vsakršni spremembi v sistemu oblasti, ki ga je sama ustvarila. Tako se danes demokratska politika, ki jo je tudi Morova vlada osvojila, kot je bilo nujno, premika v smeri rekonstrukcije anahronističnega organskega levega centra, namesto da bi poskušala nove oblike za razvoj pobude, ki bi ustrezale potrebam države. Na koncu seveda posega pa je De Martino še pozval centralni komitej, naj določi datum vsedravnega stranknega kongresa, ki bo moral okrepiti enotnost stranke.

Danes se je nadaljevalo tudi zasedanje CK KPI z razpravo o Berlinguerjevem poročilu. Na govorniški odru so se zvrstili med drugimi Pecchioli, bolonjski župan Zangheri in Galluzzi.

Kljub doseženemu uspehu pa je pot ugotavljanja resnice še zelo naporna in posuta z ovirami. Ker so v krogih, ki imajo vso oblast v rokah in ki so dovolili fašistom, da so razpredli svojo vrednoto nasilja in atentatov po vsej državi, preprečeni, da je najbolje, če z odlašanjem utišajo in spravijo v pozabo škandal sodelovanja neka-

dikalne politike. Ob zaključku razprave je spet spregovoril tajnik CISL Storti, ki je imel večer uvodno poročilo o osebnem imenu, in zahteval, naj bi o njegovem poročilu glasovali. Po precejšnji diskusiji pa so se dogovorili, da za sedaj ne bo glasovanj. Pač pa so ustanovili devetčlansko komisijo, v kateri so po triloje zastopniki vsake sindikalne zveze, ki naj pripravi skupni dokument o zaključkih debate.

Po zaključku evropskega srečanja na vrhu ugotavljajo politični opazovalci, da so bili doseženi nekateri konkretni rezultati, med katerimi omenjajo v prvi vrsti ustanovitve evropskega sklada za nerazvita področja. Poleg tega so Francozi privolili v ponovno proučitev britanske zahteve po novih pogajanjih za pristop Velike Britanije k EGS. Zanimivo je, da so v Parizu zabeležili njihovi predstavniki pomembno zmago. Medtem ko se na seji CK KPI nadaljuje razprava o Berlinguerjevem poročilu, se je včeraj sestal tudi CK PSI. Tajnik De Martino je med drugim govoril o političnih perspektivah in ocenil kot »anahronistično« demokratsko željo po obnovitvi organskega

5 let nekaznovanega fašističnega nasilja

(Na današnji dan pred petimi leti je peklenški stroj v banki na Trgu Fontana v Milanu ubil 16 ljudi)

Pet let mineva danes, odkar je 12. decembra 1969 v kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu eksplodiral peklenški stroj in ubil 16 nedolžnih ljudi. Pet let, odkar italijanski preiskovalni stroj še ni odkril krivcev in jih postavil pred sodišče. Pet let, v katerih Trg Fontana ni ostal osamljen dogodek v strategiji napetosti, enkratni izbruh mračnaja, pač pa je bil le člen v dolgi verigi krvavih atentatov, s katerimi skušajo prevarantiki pahniti Italijo v kaos, ki naj botruje odločnemu preokretu na desno.

Atentati na vlake pri Reggio Calabria in Gioi Tauro, bombi na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, atentat pred milanskim kvesturo, umor agenta Marina, pokol na Trgu della Loggia v Bresciji, atentat na brlec »Altavicus«, vrsta terorističnih izpadov v Savoni pričajo o zločinskem stopnjevanju fašističnega nasilja. In seznam bi bil lahko še daljši, če bi se spomnili vseh prevarantičnih dejanj in nastel tudi primere, o katerih je morilec naklep spodeltel le za las.

Pet let mineva, pet let sednih preiskav in pojav se zdaleč ni zatrt, če vlada in politične stranke še vedno postavljajo na prva mesta programski izjav, obvez in zahtev neizprosno boj proti terorizmu in prevarantstvu. Državna telesa, ki so po ustavi zadolžena za varnost državljanov, se ne morejo ponesti z velikimi uspehi v boju proti črnuemu terorizmu. Veliko več je namreč demokratov, ki so v tem času plačali z zaporom in celo z življenjem svoj antifašistični boj, kot pa fašistov, ki so plačali za svoje zločine. Od vseh odkritih teroristov so bili doslej obsojeni le štirje: Nico Azzi, Mauro Marzatori, Francesco De Min in Giancarlo Rognoni, ki pa je pravčasno ušel v Švic. Vsi ostali, od Frede in Venturo do Bertolija čakajo v zaporu na proces, če ne niso bili izpuščeni na začasnno svobodo ali se niso izognili aretaciji s pravdačnim begom v tujino.

Kljub vsem objektivnim in subjektivnim težavam pa so si nekatere pogumni demokratski sodniki (žal ni nobenega takega tudi v Trstu, kot dokazujejo zelo pogoste oprastilne razsodebe proti znanim tržaškim škodnistom), le utrdili pot do resnice in z neizpodbitnimi dokazi pokazali, da ima politični terorizem izključno fašistični pečat. Tako sta treviski sodnik Stiz prej in milanski sodnik D'Ambrasio pozneje pribila Franca Fredo, Giovannina Venturo in njune pajdase na zadrževalno klet zaradi pokola v kmečki banki na Trgu Fontana.

Kljub doseženemu uspehu pa je pot ugotavljanja resnice še zelo naporna in posuta z ovirami. Ker so v krogih, ki imajo vso oblast v rokah in ki so dovolili fašistom, da so razpredli svojo vrednoto nasilja in atentatov po vsej državi, preprečeni, da je najbolje, če z odlašanjem utišajo in spravijo v pozabo škandal sodelovanja neka-

terih javnih funkcionarjev z desničarskimi prevarantki. Z nezasišeno razsodo, pravih juridičnih izročil, je kasajsko sodišče spomladaj prekinilo proces proti Pietru Valpredi pred catanzarskim porotnim sodiščem in združil sodni postopek proti milanskemu anarhistu s postopkom proti pripadnikom prevarantične celice iz Veneta. S to razsodo je vrhovno sodišče postavilo na isto raven Valpredo ter Fredo in Venturo in s tem dejansko oživilo zlozlasno teorijo »nasprotujočih si ekstremizmov«. Pri sklepanju je sodišče ponovno prezrlo različno težo dokazov proti Valpredi in proti Fredi in Venturi in dejstvo, da so med nedokazano obravnavo v Catanzaru branilci milanskega anarhista zrušili šibke temelje obtožbe.

Minilo je komaj šest mesecev in stroj zaviranja sodnih postopkov je spet stekel, tokrat za preiskavo o prevarantičnem rovarjenju. Vetrnovalci in o spodelatih poskusih državnih udarov črnege princa Valeria Borgheseja in njegovih pajlarov. Rimski preiskovalni sodniki di Fiore je sprožil spor o pristojnosti, da bi se polastili tudi mrežav, ki jih v Padovi in Turinu vodijo dr. Tamburino in ar. Violante Razlog je tokrat, češ da so preiskave tesno povezane in se delo sodnikov kriza, kar pa v predvideni posledica pomarkanja koordinacije med delom raznih italijanskih sodišč. V leh dveh smo tudi priča naravnost mrljici dejavnosti rimskih sodnikov, ki skušajo ustvariti v prestolnici dvojni padovske preiskave, da bi tako dokazali, da gre pristojnost njim.

V tej akciji so našli mogočnega pokrovitelja v generalnem pravdniku pri kasacijskem sodišču, ki se je pred nekaj dnevi izrekel za združitve preiskav in je v vsem ožrtilo izvajanje rimskih kolegov. Ni to mesto, da bi se spuščali v analizo zavilih pravih argumentov, s katerimi je pravdnik zagovarjal »pravico« dr. Fioreja, da vodi združeno preiskavo in ki se vodi zvešakov šibke, ne gre pa prezreti dejstva, da je rimsko sodno telo najbolj okužen del zarjavelega stroja italijanske pravice. Najbolj eklatanten dokaz je bil primer generalnega pravdnika pri priznemem sodišču dr. Carmela Spagnola, ki je v intervjuju z uradnikom tednik »Il Mondo« obtožil svoje kolege korupcije in podrejenosti politični oblasti. Spagnolo je sicer demantiral intervju, demanti pa je izvezen nepreprečljivo in navdihnen z vrha. Zadeva je bila rešena na način, ki je še zvojsosten za režimske skandale v Italiji: rimski pravdnik je bil povisan in odstranjen, odmev skandala pa utišal.

Toda prav krčevita obramba reakcionarnih sil in polena, ki jih te mejejo pod nogo demokratskim sodnikom, so dokaz, da so D'Ambrasio, Tamburino, Violante in drugi napredni sodniki zadeli v črno in da so v razpletanju črne mreže le korak od samega vrha prevarantične centrale (»General Miceli« je pred časom poudaril dr. Tamburino »je le člen zelo dolge verige«). Dolžnost vseh demokratskih sil je, da jih v tem kočljivem trenutku za italijansko demokracijo brezpopojno podprejo. To so dolžne žrtvam fašističnega nasilja, zlasti pa so dolžne to bodemu rodu, da mu ne bo treba še enkrat z orožjem reševati državo izpod fašističnega jarma.

VOJIMIR TAVCAR

Minister De Mita sprejel veleposlanika Pavičevića

RIM, 11. — Minister za zunanjo trgovino De Mita je sprejel danes jugoslovanskega veleposlanika Miša Pavičevića. Med dolgim in pri srčnim razgovorom je bila opravljena široka analiza trgovinskih tokov med obema državama, s posebnim poudarkom na izmenjavo na obeh področjih. Preučeno je bilo tudi stanje uresničevanja glavnih načrtov v okviru pogodb o sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo.

PRIPRAVLJENOST NA POGAJANJA S SFRJ ZGOLJ TAKTIČNI MANEVR DUNAJA

KOROŠKI SLOVENCI NEGATIVNO OCENJUJEJO IZJAVE AVSTRIJSKEGA KANCLERJA KREISKEGA

V Celovcu odločno zavračajo trditve, da so Slovenci razbili pogovore v kontaktne komiteje - Avstrijski kancler je priznal, da si dunajska vlada ne prizadeva, da bi uveljavila zakon o dvojezičnih krajevnih napisih

(Poseben dopis)

CELOVEC, 11. — Avstrijski zvezni kancler dr. Kreisky je včeraj na tiskovni konferenci dejal, da ima Avstrija velik interes do dobrih sosedskih odnosov z Jugoslavijo. Izrazil je tudi pripravljenost Avstrije, da se s Slovenijo pogovarja o vseh odprtih vprašanjih, bodisi na ravni zunanjih ministrov bodisi na ravni predsednikov vlad, če bi Jugoslavija izrazila željo po takšnih pogovorih.

Kancler Kreisky je tudi dejal, da za Avstrijo ne more biti dvoma, da mora izpolniti obveznosti iz državne pogodbe. To velja tudi za gradiščanske Hrvate, kajti, kot je dejal Kreisky, državne pogodbe ni mogoče modificirati določilom, da bi se lahko prizadeji določilom manjšinske politike kanclerja se nanaša na razpored gradščanskega Hrva, le-ta se je v zadnjem času še poglobil zaradi znane izjave socialističnega župana Robaka, ki ga imenujejo hrvaški vindišar, in pa intervencije poslanca Propsta, češ da gradščanski Hrvati ne želijo formalne izpolnitve avstrijske

državne pogodbe. Kot je znano Hrvaški akademski klub in Hrvaška kulturna zveza odrekata socialističnim županom pravico, da bi govorili v imenu hrvaške manjšine na Gradiščanskem.

V nadaljevanju svojega izjavjanja je kancler Kreisky dejal, da manjšine v Avstriji niso diskriminirane in je v dokaz te svoje trditve navedel tako imenovani kontaktne komiteje. Kje drugje v Evropi — je dejal — se je celotna vlada pripravljena vsaka dva meseca pogovarjati s predstavniki manjšine? V zvezi s tem je kancler Kreisky izrazil obžalovanje, češ da je manjšina pokazala malo pripravljenosti za pogovore in da je zapustila kontaktne komiteje, ne da bi premislila, kako se bo spet vrnila za zeleno mizo. Vendar pa je po besedah kanclerja Kreiskega avstrijska vlada slej ko prej pripravljena nadaljevati te neposredne pogovore.

Kancler Kreisky je tudi zanikal, da bi avstrijska vlada zastopala stališče, da želi Jugoslavija za zaostritev vprašanja narodnostnih manjšin v Avstriji odvrti pozornost od lastnih notranjopolitičnih problemov. Pač pa je k trditvam jugoslovanskega tiska, da Avstrija tolerira teroristično dejavnost proti Jugoslaviji, dejal, da se je lahko Jugoslavija pred kratkim, ki je zelo pozno zvedela za obstoj stalinistične skupine in za njeno dejavnost, sama prepirala, kako težko je zvesti za določene aktivnosti v državi.

Ob koncu je kancler Kreisky dejal, da so pri vsaki manjšini močne tendence po asimilaciji in da je končno tudi Avstrija sama produkt zgodovinskega asimilacijskega procesa.

Koroški Slovenci ocenjujejo to na prvi pogled vzpodbudno izjavo kanclerja Kreiskega kot taktični manevar, s katerim bi si želela avstrijska vlada vsaj do prihodnjih parlamentarnih volitev pomagati iz težav, v katere je zabredla v notranji in zunanji politiki, zaradi neizpolnjevanja državne pogodbe in nenehnega popuščanja nemško-nacionalističnim silam.

V Celovcu poudarjajo, da so koroški Slovenci že ob avstrijskem odgovoru na jugoslovansko noto podzvali pripravljenosti po bilateralnih pogovorih z Jugoslavijo, ki jo izraža avstrijska nota. Tudi sami so vedno pripravljeni, kot enakopravni partner, sodelovati pri pogovori, ki bi naj prispevali k sprejemljivim rešitvam manjšinskega vprašanja. Žal pa vrsta dejstev in tudi sama izjavjanja kanclerja Kreiskega vsiljujejo prepričanje, da gre pri zadnji kanclerjevi izjavi res samo za taktični manevar.

Kancler Kreisky je sicer dejal, da se Avstrija zaveda svojih dolžnosti v zvezi z državno pogodbo, vendar pa ni v ničemer koregiral trditve iz nedavnega avstrijskega odgovora na jugoslovansko noto, v katerem je rečeno, da uživata slovenska in hrvaška manjšina v Avstriji popolno enakopravnost in vsestransko zaščito ter da so vse določila avstrijske državne pogodbe izpolnjena, razen določila o dvojezičnih krajevnih napisih. Priznal je celo, da si Avstrija trenutno ne prizadeva, da bi zakon o dvojezičnih krajevnih napisih uveljavila. Prav tako pa kancler Kreisky tudi ni odstopil od nameravanega ugotavljanja manjšine.

Če posebno negativno pa so koroški Slovenci sprejeli trditve kanclerja Kreiskega, da so oni razbili pogovore v kontaktne komiteje. Kancler Kreisky dobro ve, poudarjajo v Celovcu, da so bili koroški Slovenci prisiljeni prekiniti sodelovanje v kontaktne komiteje zaradi sklepa teh strank o ugotavljanju manjšine, predvsem na zato, ker ti pogovori niso dali pozitivnih rezultatov, pač pa so služili avstrijski vladi kot pretežva pri zavlačevanju reševanja manjšin-

skega vprašanja. Kancler Kreisky pa teh upravičenih razlogov koroških Slovencev v svoji izjavi sploh ni omenil.

ZVONE ZORKO

Karamanlis orisal program svoje vlade

ATENE, 11. — Grški ministri predsednik Karamanlis je v parlamentu orisal program svoje vlade. V zvezi s ciprsko krizo je dejal, da gre za vprašanje, ki je bistvene nacionalnega pomena za vse Grke in da je zelo teža temu vprašanju posvetiti posebno pozornost. Govoril je tudi o umiku grških čet iz NATO ter dejal, da je do tega sklepa prišlo, ker je zveza dokazala svojo nezmoglost, da prepreči Turčiji vojaški poseg na Cipru. Karamanlis je tudi govoril o hudi gospodarski krizi, v kateri se Grčija nahaja že vrsto let ter s tem v zvezi dejal, da si bo njegova vlada prizadevala, da bi zagotovila razmah grškega gospodarstva.

Danes se je nadaljevalo tudi zasedanje GLAVNEGA SVETA FEDERACIJE CGIL, CISL IN UIL

O poteku združevalnega procesa mora odločiti sindikalna baza

Soglasno poudarjena potreba po preprečitvi notranjih razkolov

RIM, 11. — Nesoglasja, ki obstajajo v sindikalni federaciji glede poteka združevalnega procesa, je nemogoče reševati z ustvarjanjem večin in manjšin znotraj federacije. Nasprotno je treba, da sami delavci odločajo, ali hočejo imeti enoten sindikat, kakšen naj bo ta sindikat in kdaj ga je treba uresničiti. To so bili v bistvu zaključki dvodnevne razprave na zasedanju glavnega sveta federacije CGIL, CISL in UIL. Vsi današnji posegi so potrdili, da nitiče noče zaostriti sporov v federaciji: sam generalni tajnik UIL Vanni, ki je najbolj odločen nasprotnik sindikalne združitve v kratkem roku, se je v svojem današnjem nastopu izgnil polemičnim ostrinam, čeprav je potrdil — v nekoliko omiljeni obliki — svoje teze. Vanni je postavil poudarek na vprašanju avtonomije sindikata, vsekakor pa je podprl predlog, po katerem je treba odpreti najširšo debato o vprašanju enotnosti med delavsko bazo.

Danes je govoril tudi generalni tajnik Lama, ki je predvsem poudaril potrebo, da glavni svet federacije zavzame tak stališče, ki bo razumljivo za delavce in za javno mnenje, pa tudi odprta pripevkom iz baze, ki naj pripomože k reševanju sedanjih težav. Lama je govoril tudi o političnem položaju in ugotovil, da je sestava Morove vlade omogočila rešitev

dolge in nevarne krize. Tudi predstavnik enotnega sindikata kovinarjev FLM Trentini, ki je sicer med najbolj odločenimi o govorniki čimprejše združitve, je izrazil mnenje, da ni potrebno, da bi na seji glavnega sveta glasovali in ustvarjali večino, pač pa da je treba sprožiti »ustvarjalno preverjanje« v vseh strukturalnih sindikata, ki naj razpravljajo o različnih hipotezah glede načina vodenja združevalnega procesa in sindikalne politike.

Ob zaključku razprave je spet spregovoril tajnik CISL Storti, ki je imel večer uvodno poročilo o osebnem imenu, in zahteval, naj bi o njegovem poročilu glasovali. Po precejšnji diskusiji pa so se dogovorili, da za sedaj ne bo glasovanj. Pač pa so ustanovili devetčlansko komisijo, v kateri so po triloje zastopniki vsake sindikalne zveze, ki naj pripravi skupni dokument o zaključkih debate.

Po zaključku evropskega srečanja na vrhu ugotavljajo politični opazovalci, da so bili doseženi nekateri konkretni rezultati, med katerimi omenjajo v prvi vrsti ustanovitve evropskega sklada za nerazvita področja. Poleg tega so Francozi privolili v ponovno proučitev britanske zahteve po novih pogajanjih za pristop Velike Britanije k EGS. Zanimivo je, da so v Parizu zabeležili njihovi predstavniki pomembno zmago. Medtem ko se na seji CK KPI nadaljuje razprava o Berlinguerjevem poročilu, se je včeraj sestal tudi CK PSI. Tajnik De Martino je med drugim govoril o političnih perspektivah in ocenil kot »anahronistično« demokratsko željo po obnovitvi organskega

levega centra. Po De Martinovem mnenju je treba najti nove poti, ki bodo bolj ustrezale potrebam in zahtevam države. Komisija za finance in zakladništvo je včeraj sklenila na svoji seji, da se ponovno odpre rok za priznanje statusa partizanskega borca za bivše borce na Trbajskem, ki so se borili v inozemstvu. Sklep je zelo pomemben za številne naše bivše partizane, ki so sodelovali v vrstah NOV in POJ.

V Celovcu v krogih koroških Slovencev ocenjujejo v glavnem

DANES

negativno zadnje izjave kanclerja Kreiskega na njegovi tiskovni konferenci. Izražena pripravljenost Avstrije na pogovore z Jugoslavijo o položaju slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti v Avstriji naj bi bila zgolj taktični manevar dunajske vlade. Obenem zavračajo koroški Slovenci trditve Kreiskega, češ da so razbili pogovore v okviru kontaktnega komiteja. Boj afriškega črnega prebivalstva je zabeležil včeraj predmenen uspeh: rodezijski predsednik Jan Smith je sporočil, da je bil dosežen sporazum med vlado in osvobodilnim gibanjem Rodezije za prenehanje gverile. Politični zaporniki bodo izpuščeni na svobodo, začele pa se bodo priprave za sklicanje ustavne konference.

Podelitev nagrad AVNOJ

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 11. — Predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov je danes na slovenski seji odbora za nagrado AVNOJ izročil to najvišje družbeno priznanje Jugoslavije letošnjim dobitnikom nagrade, med katerimi so trije Slovenci: dr. Srečko Brodar, Ciril Kosmač in prof. dr. Božena Ravnihar. Na slovensosti so bili med drugim navzoči člani predsedstva SFRJ Vidoje Žarković, predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bičedić, številni delegati skupščine SFRJ, člani zveznega izvršnega sveta, dosedanja dobitniki AVNOJ, zastopniki Jugoslovanske ljudske armade, družbeno-političnih organizacij in mnogi kulturni in javni delavci. B. B. (Na sliki: dobitniki nagrad AVNOJ in gostje med svečanostjo v Beogradu)

SENATNA KOMISIJA ZA OBRAMBO DOKONČNO ODOBRLA ZAKON

Spet odprt rok za priznanje statusa partizanskega borca

Rok bo, po objavi v Uradnem listu, odprt za šest mesecev - Priznanje za borca iz Furlanije-Juljske krajine, ki so se vojskovali v tujini - Izjava predstavnikov VZPI-ANPI Calabrie in Kende

Senatna komisija za obrambo je dokončno odobrila zakon, ki za šest mesecev ponovno odpira rok za priznanje statusa partizanskega borca. Ponovno šestmesečni odprt rok se lahko poslužijo bivši borci, ki so italijanski državljani in ki so med osvobodilno vojno prebivali v Furlaniji-Juljski krajini ter so se borili v tujini, in sicer v italijanskih ali tujih enotah.

Dejansko je senatna komisija za obrambo ugodila soglasno izraženi zahtevi bivših borcev s Tržaškega, Goriškega in drugih pokrajin naše dežele, ki se že več let bore za priznanje statusa partizana.

Predsednik VZPI - ANPI Arturo Calabria nam je s tem v zvezi dejal: «Odobritev tega zakona pomeni dosežek, za katerega se naši partizani zavzemajo že celih šest let. Upajmo, da bo s tem rešeno vprašanje moralnega priznanja borcem iz Furlanije-Juljske krajine in še posebej s Tržaškega, med katerimi je velika večina Slovencev. Na to moralno priznanje čakajo že trideset let.»

Calabria nam je še dejal, da bo partizansko združenje VZPI - ANPI nudilo bivšim borcem vse informacije in pomoč glede prošnje, da so pa — po zakonu — že vlozene prošnje spet veljavne.

Pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Vladimir Kenda pa nam je izjavil sledeče:

«Ponovno odprtje roka za vlaganje prošnje za priznanje statusa partizanskega borca je zelo pomembno za stotine in stotine bivših partizanov na Tržaškem in Goriškem. Pripominjam pa, da gre za pravico, ki je prejšnji zakon niso v polnosti spoštovali, bodisi zaradi zavite oblike v kateri so bili objavljeni (Palamarov odlok iz leta 1966), ali pa zaradi razmeroma kratkega roka, kot ga je predvideval zakon iz l. 1968. Na vsak način izražamo svoje zadovoljstvo nad tem dosežkom. Hkrati pa menim, da bi moralna enotna komisija za priznanje partizanskih kvalifikacij v Rimu pohitela s svojim delom, ker je bil njen dosežek tempo zelo počasen ter se dogaja, da mnogi naši bivši borci, ki so vložili prošnje v zakonitem roku leta 1968, pa še vedno čakajo na priznanje.»

Program dela deželnega sveta

Novoizvoljeni predsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni je sklical sestanek načelnikov svetovalskih skupin, s katerimi se je dogovoril o programu dela deželnega zbora pred božičnimi in novoletnimi prazniki. Načelniki svetovalskih skupin je Pittoni najprej pozdravil in jim zagotovil, da bo njegova skrb največja valorizacija dejavnosti deželnega zbora. Zatem je povedal, da je deželni svet sklican za torek, 17. decembra, ko bodo na dnevnem redu vprašanja in interpellacije. Zatem se bo deželni svet sestajal vsakodnevno do, najkasneje, 21. decembra. V teh nekaj dneh bodo svetovalci razpravljali in verjetno odobrili 11 deset zakonih osnutkov. Najvažnejši so osnutki o prevoznih in bolniški oskrbi skladno z državnim zakonom 386, ki prenaša na deželo glavno breme upravljanja bolniške oskrbe.

ZANIMIVA OKROGLA MIZA V «SLOVENSKEM KLUBU»

Kraševcem je treba omogočiti, da bodo lahko živeli in delali na svoji zemlji

O urbanistični ureditvi Krasa so govorili: časnikiar Bogo Samsa, arhitekt Darji Jagodic, občinski odbornik Rafko Dolhar in svetovalec Stojan Spetič

V Slovenskem klubu je bila v torek zanimiva in živahna okrogla miza o urbanistični ureditvi Krasa, o kateri so govorili novinar Bogo Samsa, arhitekt Darji Jagodic, občinski odbornik dr. Dolhar in občinski svetovalec Stojan Spetič.

Bogo Samsa je v uvodu orisal razvoj tega vprašanja od odobritve kraške regulacijskega načrta in obveze, da se sestavi podrobni regulacijski načrt ter sedanje priprave za prvo fazo, ki bo pomenila perimetracijo vasi in spremembo obstoječih normativov. Že ta postopek zahteva odločen politični pritisk, še zlasti pa je važen usklajen politični pritisk, da se doseže harmonična urbanistična ureditev Krasa v korist domačega prebivalstva. Zato se je Bogo Samsa zavezal za usklajevanje stališč in za izdelavo skupnih predlogov, kar pa še ne pomeni enotnega nastopa ter dopušča svobodno politično akcijo vsem čimteljem.

Arh. Darji Jagodic je orisal nemogoče stanje, ko na primer vašan ne more niti popraviti stranišča, ki je še vedno na dvorišču in nadaljeval, da se to lahko delno reši z normativom. Bistvo pa vidi v drugačnem pristopu k urbanističnemu reševanju, ki ne sme več izhajati iz klasičnega dolocovanja kon, temveč mora temeljiti na novih oblikah, ki bodo ščitile domačine. Stara oblika se je izkazala za neustrezno, ker je praksa pokazala, da so se na razpoložljiva zem-

ljišča naselili v 80 odst. primerih tuji in so samo 20 odst. izrabili domačini. Tu pa je tudi bistvo narodnostne zaščite.

Bistvo problema je tudi v tem, kaj narediti na Krasu, saj se ne sme reševati samo stanovanjskega vprašanja, temveč je treba v okviru podrobnega regulacijskega načrta proučiti ekonomski razvoj in ugotoviti, kaj bomo na Krasu sploh naredili.

Dr. Rafko Dolhar je dejal, da izvira precejšen del sedanjih težav iz nejasnosti, kje sploh vas je in iz norm, ki so neustrezne. To plat vprašanja bo mogoče rešiti v prihodnosti prihodnjega leta z dolocitvijo novih norm, za kar obstajajo obveze občinske uprave in zaradi česar je tudi: o! časovno povezan skupnih regulacijski načrt za Kras s podrobnim regulacijskim načrtom za zgodovinsko središče.

Za prihodnost pa sta pred nami ponovno dve fazi in je treba zagotoviti nadaljnji razvoj kraškega naselja. Pri tem pa je resnična težava, kako omogočiti domačinom naraven razvoj, da bo po to v skladu z zakonom in da se preneči izigravanje. Treba pa je tudi predvideti bodočnost celotnega kraškega področja, na katerem hočemo živeti in delati.

Stojan Spetič je ugotovil, da je bila do sedaj politična volja slaba, kar izhaja iz izrednega zavlačevanja nujnosti dosežanja trde borbe in pritiskov kot tudi iz dejstva, da se je

spremijal njegov šef protokola.

Včeraj dopoldne je gen. konzul Renko bil na vljudnostnem obisku pri predsedniku tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassiju.

Zasedanje o pobudah združništva proti dražinj in v korist potrošnikov

V soboto priredi deželno združenje ARCC v prostorih videnske trgovinske zbornice na Trgu Venerio zasedanje na temo: «Pobude združništva v korist potrošnika in proti dražinj ter za reforme». Zasedanja, ki se bo pričelo ob 15. uri in ki ga bo vodil tajnik združenja Alberto Pertoldi, se bo kot gost udeležil tudi predsednik združenja potrošnikov iz Emilije, Valerio Valeriani.

SINDIKATI O NAMERAVANEM ZVIŠANJU PREVOZNIH TARIF ACEGAT

Najprej prevozni konzorcij in zaščita ogroženih slojev

Delavske organizacije zahtevajo predvsem okrepitev prevoznih storitev za Kras in odročna področja - Olajšave za delavce, upokojeince, brezposelne in dijake

Vprašanje Acegatovih tarif, predvsem tarif za prevoze, je spet na dnevnem redu in vse kaže, da jih namerava občinski odbor v Trstu odobriti in predložiti v najkasnejšem času občinskemu svetu v ratifikacijo. S tem v zvezi je že v proračunski razpravi posegel svetovalec Kocjančič (KPI), ki je dejal, da njegova stranka odločno nasprotuje povečanju cene voznega lista.

Svoja stališča so občinskemu odboru podelili tudi sindikati, točneje sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL prejšnji petek. Federacija je svoje vodstvene organe spet sklicala za danes zjutraj, ko bodo preučili nastali položaj in zavzeli dokončno stališče. Vsekakor izhaja iz razgovorov, ki smo jih imeli s sindikalnimi voditelji, da prepustijo organizacije vso politično odgovornost za podoben ukrep, če bo sprejet, občinski upravi, katero pa so seznanili s svojimi zahtevami, ki v bistvu ustrezajo pričakovanjem velike večine delavcev.

Gre predvsem za prednost, ki jo je treba dati ustanovitvi prevoznega konzorcija. Sindikati odločno nasprotujejo vsakemu povišku tarif do trenutka, ko bo ustanovljen prevozni konzorcij in v tem okviru rešena nekatere pereča vprašanja prometne povezave z okolico, Krasom in tistimi mestnimi področji, kamor se delavci vozijo na delo.

Na preprost način povedano, sindikati se ne strinjajo s tem, da bi najprej določali tarifno politiko prevozne službe ACEGAT, nato pa se lotevali njene reorganizacije, saj bi v takem primeru ostajalo konzorciju le malo pristojnosti, še manj pa možnosti resničnega odločanja.

Problemi prevoznih storitev za Kras, okolico in odročna področja

so za delavske organizacije prvenstvenega pomena in zato menijo, da jih mora občina rešiti takoj z odločno okrepitvijo obstoječih prog. Znano je, da je ACEGAT še pred nekaj tedni zagrozila, da bo zaradi težke finančne krize prisiljena prekiniti nekatere storitve. S tem se sindikati ne strinjajo in zahtevajo, naj se splošno ne govori o krčenjih preden bo ustanovljen konzorcij.

Kaj pa tedaj? Sindikati menijo, da mora medobčinski konzorcij za javne prevozne storitve smotno reorganizirati vse prevozne storitve na pokrajinskem ozemlju, lahko se pri tem govori tudi o prilagajanju tarif obstoječim potrebam, toda nikakor ne na račun «socialnih elementov» prevozne storitve. V preprostih besedah povedano, sindikati zahtevajo, naj tarifni poviški nikakor ne zadevajo tistih kategorij prebivalstva, za katere je prevoz «socialna storitev», to pa so delavci, upokojeenci, brezposelni delavci in dijaki. Slednjim mora prevozni konzorcij nuditi ustrezne olajšave, glede katerih sme biti obstoječe stanje «najvišja meja», nikakor pa ne odškodna deska za nove poviške.

Sindikati so tržški odbor opozorili tudi na nujnost, da se nekatere olajšave ohranijo in med temi predvsem «zeleni karton», se pravi izkaznica za 12 dnevni vožnji po olajšanih tarifah.

To so, torej, zahteve sindikalnih organizacij, ki dajejo prednost vprašanju medobčinskega konzorcija, ki se je že letos poletu zataknilo iz nerazumljivih vzrokov prav v okviru avtonomije do političnih strank, zahtevajo pa, da jo zaščitijo interesi kategorij, ki jih kot taki ne priznajo drugi procesa, v katerem so na zatonu klopi tržški fašisti, ki so avgusta lani z nožem hudo ranili sedemnajstletnega raznašalca lista «l'Unità». Obtoženi so poskusa umora. V toskanskih zaporih so zaprti Gianpaulo Scarpa, Dagnor Nolic, Alessandro Smolits ter tajnik «Avanguardia nazionale» Remo Viezzoli, ki so ga iz tržaške jetnišnice prepeljali v tamkajšnje zapore, ker ga bodo zasliali kot pričo. Odsoten, ker je po odkritju Fumagallijeve teroristične organizacije MAR v Milanu, kateri je pripadal, bo Claudio Scarpa, Trenutno — tako zatrjujejo — je v Venezueli. Obtožen poskusa umora, toda na svobodi, je Roberto Zuppello, prav tako član «Avanguardia nazionale», sicer pa član pred kratkim umrlega policijskega funkcionarja.

Med številnimi poslušalci je bil tudi jugoslovanski konzul Srečko Kovac, v imenu skupnosti za obrambo slovenskega Krasa, ki obsega pet priromskih občin pa je prisotne pozdravil inž. Valič. V živahno razpravo so posegli dr. Berce, Volk, Bole, dr. Salaman in drugi. Lucijan Volk je opozoril zlasti na javnosti že znan dokument strokovnjakov, ki ga je pripravila Kmečka zveza že leta 1968 za Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva (ERSA) o perspektivah kmetijstva v tržaški pokrajini s posebnim ozirom na izbiro za njegovo valorizacijo. V zaključku je diskusija izvenela v ugotovitvi nujnosti usklajenega političnega pritiska, da se omogoči Kraševcem, da bodo lahko delali in živeli na svoji zemlji.

PRORAČUNSKA RAZPRAVA POKRAJINSKEGA SVETA

TREBA JE USTVARITI NOV NAČIN ODLOČANJA

V razpravo so posegli svetovalci: Dragan (KD), Panizon (KPI), Pampanin (PLI), Jurišević (KPI) in Gozzi (KD)

Tržaški pokrajinski svet je sinoči nadaljeval razpravo o proračunu pokrajine za prihodnje leto, ki kot vsi ostali proračuni krajevnih ustanov izkazuje hud primanjkljaj ter odraža stvarno krizo krajevnih financ. Razprava se bo nadaljevala še danes, zaključila pa se bo v četrtek, 19. decembra, ko bodo spregovorili načelniki skupin, katerim bo odgovoril predsednik Zanetti, nato pa bo glasovanje o proračunu in o raznih predloženih resolucijah.

Na sinočni seji je prvi spregovoril demokristjan Dragan, ki je obsežno obravnaval šolsko problematiko zlasti v zvezi s pooblaščenimi odredbami.

Za KPI je svetovalec Panizon zelo obsežno analiziral politična nasprotja, ki prihajajo od izraza v italijanski družbi, saj se po eni plati zaostruje kriza kapitalističnega sistema in produktivnih sektorjev, po drugi pa je Italija podrejena na nacionalni odločitvi. Svetovalec je podčrtal odgovornost tržaške demokracije za tako stanje, saj je KD ustvarila sistem drobnih in velikih klientel. Iz orisa splošne gospodarske in politične kri-

ze je svetovalec prešel na obravnavo konkretnega programa tržaške pokrajine in pri tem dejal, da je pokrajina dokazala važne realnosti na poti napredka in presnove, da pa so pri tem tudi prišla od izraza notranji nasprotja in vnetosti. Ta del svojega poročila je svetovalec zelo podrobno utemeljil s orisom reforme psihiatrične bolnišnice in skrbmi za osamljene ter hankipirane. Zaključil je, da komunisti ne morejo glasovati za proračun zaradi ostrih političnih nasprotij, ki jih ločijo od sedanjega večine zlasti glede načina upravljanja. To prihaja od izraza že v odnosu do pokrajinskega sveta, ki ga v resnici kličejo, da potrdi sklepe, ki jih je prej že odobril pokrajinski odbor. Nezaodstne so pobude v odnosu do dežele, ki je v dolocnem smislu tudi centralistična in od države, kot so še zlasti nezaodstne pobude za obrambo tržaškega gospodarskega potenciala.

Za liberalce je svetovalec Pampanin ugotovil, da je deficit pokrajine dosegel štiri milijarde in pol in da bodo pasivne obresti znašale 800 milijonov. To pa pomeni, da javni upravitelji ne morejo več nuditi kvalitativnih in količinskih uslug, ki jih pričakuje prebivalstvo. Proračun sicer prikazuje dokaj točno sliko, v njem pa — po mnenju liberalnega predstavnika — ni nobene pogumne pobude, da bi pospešili postopke in se otresli parazitizma in nepotrebnih izdatkov.

Za KPI je Jurišević podčrtal, da se svetovalska skupina ni izrekla proti štiriletnemu načrtu, temveč da se je vzdržala, ker pričakuje od tega načrta mnogo in ker je od realizacije tudi odvisna ocena dela pokrajinske uprave. Nato je kritično ocenil nekatere pojave v socialnem skrbstvu.

Za KD je še spregovoril svetovalec Gozzi, ki je izhajal iz analize pomena novega skrbstva za «izključene», ki je ustvarilo tudi povišek nov politični odnos do tega vprašanja. Pokrajina že tri leta vodi novo in pogumno politiko, ki so jo omogočile stranke leve sredine in katero je — včasih tudi kritično — podprla KPI, medtem ko desnica kratkovidno še vedno govori o «aseptični» in nevtralni znanosti, ki služi sami sebi.

Iz te konkretno razprave je svetovalec prešel na splošno razpravo o političnih odnosih, ki so se ustvarili na povsem nov način v onih okoliščinah, kot so to krajevne konzulte, mestni odbori itd., kjer so v prvi vrsti prisotni ljudje in to nemalje sloji in kjer prihajajo od izraza ljudske težnje. Gozzi je v tej zvezi podčrtal, da je treba najti «nov način, kako se dela politika» in to takšen, da bodo lahko prišlo do izražanja vse težnje in vse potrebe še predno se o nečem odloča.

Zborovanja KPI

Tržaška avtonomna federacija KPI prireja jutri, ob 19. uri v glavnih dvorani v UL Madonnina 19 javno razpravo na temo: «Huda kriza bolnišnic v Trstu — perspektive za katarsko bolnišnico — konvencija med univerzo in bolnišnico». Govorila bosta član pokrajinskega političnega in član upravnega sveta bolnišnice Claudio Tonel ter predstavnik pokrajinske zdravstvene komisije dr. Sergio Minutilli.

Sekcija KPI pri Sv. Jakovu prireja jutri, 13. decembra, ob 20. uri, na sedežu v UL Zenone 10 zborovanje, na katerem bo o sedanjem gospodarskem položaju v državi govoril senator Silvano Bacicchi.

PROMETNA NESREČA V MILJAH

Svetovalec Donadel laže poškodovan

Miljski občinski odbornik in deželni svetovalec Galliano Donadel je postal sinoči v bližini svojega doma žrtev lažje prometne nesreče. V Kolarčevi ulici ga je namreč povozil 19-letni Diego Marassi iz Kolarčeve ulice 17, ki je upravljal avtomobil vrste Fiat 1100 R. Donadel si je najbrž zlomil kost v levi roki, poleg tega pa se je zadobil več udarcov na obeh nogah. Okreval bo v 10 dneh.

Upokojenec utonil v morju

V bližini pomola Audace se večeraj dopoldan tržaški gasilci potopili iz morja truplo 76-letnega upokojenca Francesca Hervatina, ki je najbrž padel v vodo v noči od torka na sredo. Ob prvem pregledu je namreč zdravnik Redčega križa ugotovil, da je mož utonil le nekaj preden so našli njegovo truplo.

Hervatin, ki je živel v UL Battera 22, ni imel na sebi nobenega dokumenta in mu zato niso mogli takoj ugotoviti imena. Spoznala pa ga je njegova sestanovalka, 81-letna upokojenka Celestina Flego vd. Ciak, ki je tudi povedala, da je bil zadnjič doma v torek zjutraj.

Uspešen vlom

v Miramirskem drevovedu

Krznena plašča iz nerca in antiopole, usnjena potovalna torba, 200 tisoč lir v gotovini in dragocen nakit, to je bil plen stanovanjskih miši, ki so tokrat obiskale stanovanje družine Foschi v Miramirskem drevovedu 129. Tatovi so svoj podvig opravili v torek popoldan, ko je bil Sergio Foschi na delu, njegova žena Clara pa pri starših. V stanovanje so vlomili s pomočjo izvijača, nato pa so vse prostore dobro razmetali in izginili s plenom, katerega vrednost znaša približno dva milijona in pol. Sam krznen plašč iz nerca velja namreč milijon lir.

ABONMA GLASBENE MATICE

Orkester RTV Ljubljana drevi v Kulturnem domu

Glasbena matica nam bo drevi nudila v Kulturnem domu že četrti koncert svoje sezone 1974-75. Nastopila bo veliki simfonični orkester RTV Ljubljana pod vodstvom dirigenta Marka Munia in s solistom hornistom Jožetom Faloutom.

Tako orkester kot dirigent in solist so zasneli v jamstvo, da bomo tudi tokrat deležni kvalitetnega muziciranja, kar je za koncerte, ki jih posreduje GM, že pravilo. Orkester RTV Ljubljana je doslej nastopil v našem mestu dvakrat. Prvič v prvi abonmajski sezoni GM, drugič pa za Tržaško koncertno društvo v gledališču Rossetti. Obakrat je potrdil svoj ugled ne le v slovenskem, temveč tudi v jugoslovanskem in evropskem merilu in strokovna kritika ga je zelo dobro ocenila. Prvič pa se nam bo orkester, ki ga sestavljajo v veliki meri mladi instrumentalisti, predstavil z dirigentom Munihom. Marka Munia smo doslej poznali bolj kot dirigenta akademike pevskega zbora «Tone Tomšič» in ga cenili po njegovih pevskih kvalitetah. Vemo pa, da se je tudi kot orkestralni dirigent že zelo lepo uveljavil. Jože Falout je hornist evropskega, če že ne svetovnega slovesa. Nastopal je že z najboljšimi evropskimi in ameriški orkestri in vsem vabil niti ne utegne ustreči. Tudi v našem Kulturnem domu smo ga že poslušali in njegovo izvajanje nam je ostalo v spominu kot enkratni umetniški dogodek.

Spored drevišnjega koncerta bo obsegal Kogojev «Bagatele za orkester» v Srebotnjakovi prireditvi, Mozartov koncert za rog in orkester ter Šostakovičev Simfonijo št. 1 v F-duru op. 10. Zanimiv spored, v katerem bo orkester lahko prišel do polne veljave.

Millerjev «Crogioulo» v Bolchijevi režiji

Ansambel tržaškega Stalnega gledališča se pod vodstvom znanega gledališkega in televizijskega režiserja Sandra Bolchija pripravljala na uprizoritev dela Arthurja Millerja «Il Crogioulo». V zvezi s temi pripravami je Bolchi dal za širšo javnost nekaj izjav o razlogih, ki so narekovali izbiro tega dela ter o načinih, s katerimi se je dela lotil. Aktualnost Millerjevega dela s številnimi vprašanji, ki jih odpira, je po Bolchijevem mnenju namerjena v prvi vrsti mlajšemu občinstvu. Poleg tega je menilo že davni set let od prve uprizoritve tega dela v Italiji in v tem času so se razsežnosti marsikaterih problema spremenile. «Il Crogioulo» obravnava v bistvu problematiko «lova na čarostvo» v širšem pomenu besede, ali z drugimi besedami potencirani strahovi in in izven nas, da bi lahko bili zaradi političnih ali moralnih obremenjenj zapleteni v vzemirneju sodne procese. Kakršne srečujemo pri Kafka.

Millerja je navdihnil resnični dogodek iz 17. stoletja — skrinja deklic ameriškega mesteca Salem si izmisli neki čarovniški dogodek, ki zaplete v spiralo strahu in groze celotno skupnost ter se zaključi z obdobjem 72 ljudi, ki jih zažgejo na gmadi.

Da bi vnesel vzdruje groze na oder ter prepričljivo ustvaril dialog z občinstvom je Bolchi dal drami nekakšen surrealističen pečat ter zreduriral scenografijo na bistveno. Scenografijo je namreč pripravil Sergio D'Osmo, v glavnih vlogah pa bodo nastopili Lino Troisi, Ludovica Modugno in Franco Mezera.

Skupščina komunističnih uslužbenecv Acegata je izglasovala resolucijo, v kateri izraža nasprotovanje uslužbenecv proti povišku tarif prevozov, obenem pa zahteva čimprejnj ustanovitve pokrajinskega konzorcija za javne prevoze.

Razstave

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità so odprli razstavo del slikarja Irene Ravallca. Razstava bo odprta do vključno 19. decembra.

Včeraj-danes

Danes, ČETREK, 12. decembra ALJOŠA
Sonce vzhaja ob 7.36 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.45 — Luna vzhaja ob 6.19 in zatone ob 15.26
Jutri, PETEK, 13. decembra LUCIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 9.8 stopinje, najnižja 8.4, ob 19. uri 9.8 stopinje, zračni pritisk 1008.3 rahlo pada, brezvetrie, vlaga 93-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, padavine 5 mm dežja, morje mirno, temperatura morja 11.7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 11. decembra 1974 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 6 oseb.

UMRLI SO: 67-letni Francesco Gregorio, 75-letni Vittorio Indrigo, 86-letni Giovanni Bissin, 86-letni Mario Francovich, 67-letni Narciso Pizzin, 78-letni Adolfo Pilla.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
All'Esculapio, UL Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX, septembra 4; Alla Maddalena, Istrska u.lica 35.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 7.30)
Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, UL T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljence (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 226-598), Nabrezina (tel. 206-121), Sesljan (tel. 209-197), Zav- (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna sezona 1974/75

Cetrti abonmajski koncert

Danes, 12. t.m. ob 20.30 v Kulturnem domu in Trstu

Simfonični orkester radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: Marko Munih

Solist: Jože Falout - rog

Spored:

M. Kogoj - A. Srebotnjak:

Bagatele za orkester

W. A. Mozart:

Koncert za rog v Es-duru, št. 3

D. Šostakovič:

Simfonija št. 1 v F-duru, op. 10

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (UL R. Manna 29 — tel. 418-005) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Kulturni dom

PAVEL GOLJA

JURČEK

Pravljica v 4 dejanjih s prologom

V torek, 17. decembra ob 15.30

Uredništvo mladinske revije

GALEB

obvešča vse naročnike, da bo

NAGRADNO ŽREBANJE

v TOREK, 17. DECEMBRA, OB 17.30 v KULTURNEM DOMU po predstavi mladinske igre

JURČEK

Uredništvo vabi vse tiste naročnike, ki niso še poslali dopisnic, naj to čimprej store, ali naj jih prinesejo v Tržaško knjigarno.

KULTURNO ZDRUŽENJE MOST

vabi na predavanje TARASA

KERMAUNERJA

Moje osebno srečanje z Edvardom Kocbekom

v soboto, 14. decembra, ob 18. uri v Mali dvorani Kulturnega doma.

PREDAVANJA, KMEČKE ZVEZE

Pri Prelcu v Merišču stara oljarna miruje

Najnevarnejši šport je popularni nogomet

res umrla v tej neizmerni samoti.»

ZA OČETOM

Pokrajina se tudi naslednjega dne ni spre-
menila. Zaman sta dečka iskala vode. Pričel
sta od žeje omagovati. Zvečenja koke jima ni
več moglo pomagati. Tudi lama je legla i-
zostno želela poleg prav tako žejnega Ku-
nija, ki je neprenehoma molel jezik iz gob-
ca. In vendar je bilo treba dalje. Bojan j-
kljub izčrpanosti vlek za seboj lamo, Zora
pa cvilečča Kunija.

Do onemoglosti izčrpani so naši popotniki prispeli šele tretjega dne zvečer v dolino, v kateri je žuborel potok, ki ga je obraščala bujno grmovje in drevje. Vsi štirje so hkrati planili k vodi in si pričeli gasiti žejo. Tam sta dečka tudi postavila šotor za prenočevanje in si skuhala večerjo s poslednjim zelogo, ki jima je bila še preostala od zadnjih napornih dni.

Okrepljena sta se dečka naslednje jutro prebudila, pa se tudi brž zavedela, da prejšnjo neznošno žež zamenjala lakota, se jima naglo ne posreči najti kar koli užnega. Po kratkem pomenu sta zato sklenila da skrbno preiščeta okolico. «Kakar je vsaka največja, pomoč ni daleč», je dejal mlajši. «Obupati ne smeva, kajti potem bo eden umrla v tej neizmerni samotí.»

NOGOMET

POKAL UEFA

JUVENTUS KLJUB PORAZU PROTI AJAXU NAPREDOVAL

Tudi Velež v višjem kolu - Napoli in Partizan izpadla

AMSTERDAM, 11. — Juventus se je v Amsterdamu v tekmi z Ajaxom kljub porazu z 2:1 uvrstil v višje kolo, ker je doma zmagal z 1:0 (goli na tujem pa štejejo v primeru enakega števila točk dvojno).

Italijani so se odločili za obrambno taktiko, kar jim je omogočilo prednost iz prvega srečanja v Turinu. Ajax je takoj ostro napadel in lahko rečemo, da je začel tempo igre ter so z odličnimi akcijami spravljali goste v težave. Italijani so nato le uspeli nekoliko uravnovešiti igro, ki je nekaj časa potekala pretežno na sredini igrišča, vratarja pa nista bila preveč zapostavljena. Prvi zadetek je padel v 18. min., ko je Mühren našel nekritega Blankenburga, ta pa je poslal žogo brez težav v mrežo.

Ravnovesje sil se je kolikor toliko nadaljevalo tudi v začetku drugega polčasa, po голу, ki ga je Damiani dosegel iz 11-metrovega v 67. min., pa se je ponovno začel pritisk Nizozemcev. Že precej utrujeni gostje so se branili sicer nekoliko neurejeno, vendar so tako ali tako napadale vse do 90. min., ko je znižal Mühren, vendar pa je zadetek ni mogel več vplivati na napredovanje Ajaxa.

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 11. — Mostarski Velež je danes s poštrenovalno in borbeno igro pred 35.000 navdušenimi gledalci v povratni tekmi tretjega kola tekmovalja za pokal UEFA, premagal angleško moštvo Derby County s 4:1 (2:0) in se kvalificiral v četrtfinale.

To je od sedaj največji mednarodni uspeh Veleža. Mostarci so se zavedali, da si lahko le z napadalno igro zagotovijo udeležbo v nadaljnjem tekmovalju, ter so od samega začetka tudi tako igrali.

Že v 14. min. je Primorac (iz enajstmetrovke, zaradi napake, ki jo je zagrešil eden od nasprotnih igralcev nad Vukojevićem), dosegel vodstvo. V 29. min. je Pecelj z ostrim strelom presenetil vratarja Derbyja, ki mu je pred tem uspelo odbiti nevarno strel iz kota, v 51. min. je Vlado tretjič prisilil angleškega vratarja, da pobere žogo iz mreže. Angličani, ki so se skozi vso igro hrabro borili, so v 58. min. s Hechtrom jem zmanjšali rezultat na 3:1. S tem je bil rezultat izenačen z rezultatom iz prve tekme.

Če bi se tekma s tem rezultatom končala, bi morali igrati še dva polja. Temu so se vsekakor hoteli izogniti igralci Veleža, ki so napeli vse sile in vrtili se je napad za napadom. V razburjenem finišu je

Stani Sosić (Gaja)

5 minut pred koncem igre eden od igralcev Derby Countyja v 16-metrskega prostora odbil žogo z roko. Nizozemski sodnik je že drugič pokazal na belo točko, s katere je Bavejci neubranljivo dosegli odlični četrti gol.

KOLN, 11. — Beograjski Partizan je v Kölnu zdržal le en polčas in tako svoje tesne prednosti iz domače tekme (1:0) ni mogel obdržati. Tekma Köln — Partizan se je namreč po prvem polčasu končala brez golov, v drugem polčasu pa jih je domače moštvo doseglo kar 5. Jugoslovani pa le enega.

Ob enakem številu točk je torej skupno razmerje v golih 5:2 v korist Nemcev, ki so tako napredovali v višje kolo, Jugoslovani pa so izpadli.

OSTRAVA, 11. — Napoli je v Ostravi igral proti Baniku na zelo težkem igrišču. Prav od začetka tekme je namreč močno deževalo in igrišče samo je bilo tako razmnoženo, da je bilo na robu uporabnosti. Jasn je, da so se na takem igrišču bolje znašli domačini, vendar pa so kljub temu prvi prišli do zadetka Italijani. Landinjev strel je vratar Michalčik odbil, do žoge je prišel Ferradini, ki je s

precej stranskega položaja potresel mrežo. To je bilo v 40. min. p.p. Do izenačenja je prišlo v 81. minuti, prav ko je Napoli napenjal vse sile, da bi povisalo svoje vodstvo. V protinapadu je Slany priredil žogo pred nasprotna vrata in uspešno streljal.

Napoli je iz tega tekmovalja izpadel, ker ga je Banik v prvi tekmi premagal z 2:0.

TENIS

MELBOURNE, 11. — Teniški «Turnir učiteljev» («Masters Tournament») v Melbourneu se je začel z velikim presenečenjem: Argentince Guillermo Vilas je premagal Avtralcu Johana Newcombeja v samih dveh setih (6:4, 7:6). Treba pa je pripomniti, da se Newcombe ni mogel temeljito pripraviti za ta turnir, saj je komaj okreval zaradi številnih poškodb.

Ostali izidi:
Borg — Parun 3:6, 6:3, 10:8
Nastase — Ramirez 6:4, 2:6, 6:3
Orantes — Solomon 6:1, 6:1

ANCONA, 11. — Jutri se bo v športni palači v Anconi pričel finalni del teniškega turnirja za «Pokal švedskega kralja».

ATLETIKA

PREDLOG STROKOVNJAKOV

Ukrepi za izboljšanje jugoslovanske atletike

Kakovost med mladinci upada - Rešitev bi bila v atletskih šolah

Po prodornem uspehu vrhunske jugoslovanske atletike na evropskem prvenstvu v Rimu so se v SFRJ oglašili tudi glasovi proti sedanjim organizacijam atletskega dela.

Najvažnejša je gotovo študija, katere sta napisala zvezni kapetan državne reprezentance Krešimir Ratić in tajnik AZJ Miloš Velicković.

Študija daje zelo kritično oceno o jugoslovanski atletiki, navaja vzroke zastoja in ukrepe, katere bi bilo treba nemudoma spreminiti v stvarnost.

Študija sloni na podatkih o uspehih jugoslovanskih mladinskih reprezentanc med evropskimi mladinskimi prvenstvi zadnjih 8 let ter na balkanskih igrah za mladince iz zadnjih treh let. Številke s teh prireditev jasno kažejo padec učinkovitosti mladih jugoslovanskih atletov in atletin.

Kot logična posledica te mladinske slabosti je vedno manjši dotok izkušenih atletov v članske vrste, s posledicami, katerih ni treba posebej omenjati.

Zanemarjanje mladinske atletike

ima (po trditvah Ratića in Velickovića) izključno gmotne vzroke. Sistem denarne pomoči klubom sloni namreč na vrednotenju vrhunskih dosežkov atletov, ki so seveda člani. Nobena važnost se ne podeljuje v glavnem na množičnost, čeprav le zaradi pomanjkanja visoko specializiranega trenerskega kadra. Isti problem je tudi pri honoriranju trenerjev, ki pridejo do ustreznega zaslužka le z vrhunskimi rezultati svojih varovancev, nikakor pa ne zaradi števila atletov za katere skrbijo.

Vse to daje večjim klubom povod, da si dobre atlete tako rekoč kupijo. Manj potrosijo za preselitev atletov iz drugega mesta, kot da bi enakovrednega dobili iz vrste nekaj deset lastnih naraščajnikov.

Glede finančne podpore predlagata Ratić in Velicković nov sistem, ki bi ovrednotil predvsem mladinsko delo. Sestaviti bi bilo treba levice v zveznem, republičnem in tudi občinskem merilu ter jih primerno upoštevati.

Temelj nove atletske politike bi morale biti atletske šole, ki bi skrbjele za osnovnošolske otroke zgolj v pedagoškem smislu. V teh šolah bi se morali otroci naučiti pravilno teči, skakati in metati. Klubom bi nato v tekmovalni dobi ne bilo treba odpravljati osnovnih napak in zamujati časa. Do tega predloga sta strokovnjaka prišla zaradi vedno pogostejšega pojava mladih tekmovalcev z že dolgim atletskim staležem. V Evropi so namreč po mnogih državah močno razvili prav atletske šole, ki dajejo klubom že obdelan človeški material.

Prihodnje leto bodo mladinske balkanske igre v Karlovcu. Že za to priložnost bi bilo treba sprejeti nekaj nujnih ukrepov in zasnovati resne trenerske programe za vse kategorije. Ratić je omenil tudi možnost, po kateri bi gostitelji, Jugoslovani, lahko na teh igrah ostali celo brez ene same zlate kolajne.

K. b.

AVTOMOBILIZEM

PARIZ, 11. — Jean Luc Lagardere, predsednik avtomobilske hiše Matra, je najvil, da njegova avtomobilska hiša ne bo več sodelovala na raznih tekmovalnih. Svojo odločitev je utemeljil, češ da je njegova firma v ekonomskih težavah, poleg tega pa je tudi nasprotna nagovornim mednarodnim pravilom. Lagardere je nato pojasnil, da so še minimalne možnosti, da bi Matra sodelovala vsaj na dirkah formule 1. To pa bodo odločili na skupni seji čez dvajset dni.

KOŠARKA

Olimpija, Jugoplastika, Crvena zvezda in Zadar so se uvrstili v polfinalne jugoslovanske košarkarskega pokala.

Olimpija si je napredovanje priborila šele po podaljških, saj se je tekma v regularnem času zaključila pri neodločenem izidu 91:91.

Izidi:
Željeznik — Olimpija 98:100
Rabotnički — Jugoplastika 91:110
Crvena zvezda — Vojvodina 106:90
Radnički — Zadar 76:91

Na poskusnih vožnjah na dirkališču v Watkins Glenu se je smrtno ponesrečil avstrijski pilot Konig.

Proseško Primorje je tudi v nedeljo proti Ederi ostalo praznih rok in tako postaja položaj te naše enajsterice na prvenstveni lestvici od kola do kola nevarnejši

NOGOMET

V 9. KOLU 3. AMATERSKE LIGE

Slavje vodečih enajsteric Doberdobci so presenetili

Sovodnje na predzadnjem mestu - Poraza Brega in Olimpije

Izidi devetega kola zimskega dela prvenstva so potrdili premoč vodečih ekip, ki so utrile položaj na lestvici.

Na Goriškem je leader lestvice Villesse po zmagi nad Sovodnjami povisal prednost nad zasledovalci, saj izven Fossalonu so vse ekipe remizirale. Fossalon je namreč ne pričakovano klonil v Doberdoblj Mladosti, kateri je zamenjava trenerja koristila.

Na Tržaškem se je v skupini O na vrhu lestvice ustvarila trojica, v kateri je spet Aurisina (odpravila je Breg s 3:0), ki je od samega začetka glavni favorit za končno zmago. Položaj je pobiljšal tudi Union, ki je zmagal nad L. Rocol. Omeniti velja še prvo tekmo Esperie SL na račun Bar Veneta (tretji zaporedni pozitivni nastop).

V skupini P se nadaljuje zmagovalna enajsterica Op. Supercaffè in Edile Adriatica, ki sta z lahkoto odpravila nasprotnika, medtem ko sta GMT in Inter SS v medsebojnem srečanju remizirala in s tem zaostajata. Tudi kvotirana ekipa Don Bascia je po nepričakovanem porazu proti Edicolor (prva zmaga) sedaj praktično odrezana od boja za prvo mesto.

V skupini Q je prišlo do delnega spoprijelja vodečih ekip De Macori, ki ima sedaj le dve točki prednosti nad Barcolo, slednja je sicer s piclo zmago odpravila Olimpijo, ki je zastrejala celo enajstmetrovko in je s tem porazom zdrsnila na spodnji del lestvice. Dobro se je odrezala Gaja, ki se je po zmagi z Roianesejem vrnila na tretje mesto lestvice.

SKUPINA N

IZIDI

Falco — Staranzano 2:2, Fogliano — Poggio 1:1, Sovodnje — Villesse 0:1, Romana — Lib. Malfalcone 0:1, Mladost — Fossalon 2:0, Torriana B — Vermeigliano 1:2.

LESTVICA

Villesse 14, Fogliano 12, Staranzano 11, Poggio in Falco 10, Fossalon 9, Mladost 7, Romana in Vermeigliano 5, Sovodnje 4, Lib. Tržič 2, Torriana B izven konkurence.

PRIHODNJE KOLO (15. 12.)

Staranzano — Mladost, Falco — Fogliano, Vermeigliano — Sovodnje, Libertas Tržič — Torriana B, Villesse — Romana, Poggio — Fossalon.

SKUPINA O

IZIDI

Aurisina — Breg 3:0, Domio — Baxter 1:1, Bar Veneto — Esperia SL 1:1, Lib. Rocol — Union 0:1, Lib. S. Marco — Accorcionari 6:0.

LESTVICA

Domio, Aurisina in CGS 13, Lib. S. Marco 11, Breg 9, Union 8, Baxter 7, Lib. Rocol in Bar Veneto 5, Esperia SL 1, Accorcionari 0.

PRIHODNJE KOLO (15. 12.)

Accorcionari — CGS, Union — Lib. S. Marco, Esperia SL — Lib. Rocol, Baxter — Bar Veneto, Breg — Domio.

SKUPINA P

IZIDI

Don Bosco — Edicolor 0:1, Lib. Opčine — S. Vito 1:1, Fiamma — Edile Adriatica 0:3, Ginnastica — Op. Supercaffè 2:5, Campi Elisi — Zaula 0:1, GMT — Inter SS 1:1.

LESTVICA

Op. Supercaffè 15, Edile Adriatica 14, GMT 12, Inter SS in Don Bosco 10, Zaula 9, Ginnastica in Lib. Opčine 7, Campi Elisi, S. Vito in Edicolor 5, Fiamma 1.

SKUPINA Q

IZIDI

Gaja — Roianese 2:1, De Macori — Lib. Prosek 1:1, Pellicana — Virtus 2:2, Olimpija — Barcola 0:1, Sampvito — Lib. S. Sergio 1:1.

LESTVICA

De Macori 14, Barcola 12, Gaja 10, Primorac, Lib. Prosek in Virtus 8, Lib. S. Sergio 6, Olimpija 5, Roianese in Sampvito 4, Pellicana 3.

PRIHODNJE KOLO (15. 12.)

Lib. S. Sergio — Primorac, Barcola — Sampvito, Virtus — Olimpija, Lib. Prosek — Pellicana, Roianese — De Macori.

B. R.

Janko Perat

UMIRAJOČI ČAS

48.

Da, ljubim ga. Ta resnica, ki se mi je odkrila v tem trenutku, je bila vseobsegajoča resničnost sedanjosti. Ostro je razmejevala preteklost in sedanjost. Preteklost je bila odmaknjena daleč, daleč, prihodnosti pa še ni bilo.

Zakaj tako podrobno opisujem to najino pot? Čemu vse te podrobnosti v dnevniku, ki so mu namenjeni le najtistim izlivi mojih čustev? Hočem si zapomniti, želim ohraniti spomin na sleherni podrobnost te najine prve poti, ko sva bila sama, spomin na trenutke, ko sem spoznala, da ga ljubim in da je ta ljubezen brezupna.

Bolečina mi spet stiska srce. Ljubezen je zahtevna. Ljubezni potrebujem, ne samo ljubezni otrok, ampak tudi ljubezni moža. Kar je v meni, ni le hotenje, ampak mnogo več. To je nekaj drugega. To je ljubezen. Če sem si kdaj česa želela, je bila ljubezen, ki je danes nisem spoznala. Izgubila sem že vero, da ljubezen res obstaja. In vendar sem si je neprestano želela.

Ali France ve, kaj je ljubezen? Je kdaj pomislil nanjo, verjel v pravo ljubezen? Ali pa je obupal in si ne upa preko ovir tradicije in družbene konvencije? Kaj pa je pravi pravi družbeni konvencija, da smo ji tako pokorni? Morda mi je le prijatelj?

Toda zame v ljubezni ni prijateljstva. Samó ljubezen je lahko. In jaz ga ljubim. Zaradi ljubezni, zaradi te ljubezni ga hočem rešiti. Rešiti ga hočem navkljub tistim, ki naju ovirajo, da France ni samo moj. Popeljati ga hočem na pot resnične ljubezni.

Spet sem se zazrla v njegov obraz. Molčal je in gledal na cesto.

Ta obraz je bil zdaj razgaljen kot odprta knjiga, čeprav sem ga gledala samo v profilu. In kljub naporom, da bi ljubezen prikril, sem jo v tem obrazu brala.

Vse predlogo čakaš in iščeš in si želiš resničnega, polnega življenja. A ko pride, si se mu že odpovedal. Vendar je prišlo, ko nisem več upala, da je kaj takega mogoče.

Ko bi mogla svoje prekipeljavce misli vsejati v njegovo dušo! Besede ljubezni, o katerih sem že mislila, da so za vselej umrle. Saj sva oba doživela brodomol in sva zdaj sama na obrežju. Toda, ali je rešitev?

Oči so me zapeljele in na ustnicah sem začutila sol. Ne, ne smem jokati. Ne sme videti mojih solz. K sreči se je večer začel prelivati v noč in v avtu je postajalo vedno temnejše. Samo bliski naproti vozečih avtomobilov so vdiral v temo, vse dokler naju niso obile luči mesta.

Zakaj se vračajo želje, ki sem si jih bila že izruvala iz srca?

September 1962

Čas, ta prekleti čas, beži. Se preden se zaveš, je dan in je noč, in potem je že jesen. Kmalu bo prišla zima in za njo spet pomlad. Midva pa izgubljava dneve in mesece in leta, medtem ko se slepo iščeva. Uhajajo nama trenutki, ki bi bili lahko večnost, ljubi moj.

Zakaj ne znaš, zakaj si ne upaš na pot? Glej, vrata so ti odprta in miza pogrnjena. Ti pa tega ne vidiš. Slep si, moj ljubi. Med nama ni več uganke, kajti ti si jaz in jaz sem ti. Ti to veš in bi rad prišel, vendar ne prideš. Zakaj ne? S

silo ne moreš ničesar uničiti, si rekel, ničesar, razen samega sebe.

Preteklost pa ti ostane. Ostanejo spomini. Vse ima vzrok in začetek v preteklosti. Vsi hodimo po poti, ki jo je zaznamovala preteklost. Si te poti ni mogoče zaiti. Preteklost nas ne zapusti in bolečina ostane. Toda nekje mora biti bistvo harmonije, pravi smisel življenja. In midva sva ga našla. Ko bi le ti hotel, ko bi se le mogel iztrgati tistim puhlim vezem, ki jim praviš čast in ugled.

Vem. Družba ne bo obsojala tebe, če prideš k meni. Družba vedno obsoja le žensko. Le ona je kriva, le ona za služi prezir, če ljubi brez zakona ali zakonu navkljub. Vedno je bilo tako in tako je tudi danes, v času enakopravnosti. To je družbena konvencija, močnejša, strašnejša kot katerikoli zakon.

Toda jaz sem z družbeno konvencijo opravila. Sama hočem odgovarjati za svoja dejanja. Pozno, zelo pozno je prišlo spoznanje, da je ljubezen najvišji zakon. So stvari, pri katerih ne sprašuješ za ceno. Vse bom sama plačala. Ljubezen brez kompromisov, ljubim brez vrnitve, ker vem, da je to moja prava ljubezen in bo umrla s poslednjim utripom mojega srca.

XIII

TJASINA PISMA

Ljubi,

ali so Tvoji strahovi res močnejši do moje ljubezni? Je mar danes samo še spomin, kar je včeraj bila resnica? Sva se res le za hipec ujela v istem ritmu duš, srca in telesa, zato, da si rečeva: Sanjala sva prečudovite sanje?

Ali veš, ljubi, kaj je strah? Veš, kako sem govorila otrokom, kadar so njihove očke begale za sencami? Povedala Ti bom,

Vem, da brez sonca ni svetlobe, vendar hočem goreti z vsem žarom svojega življenja, z vsem, kar je v meni, da Ti preženem strahove iz slehernega kotička Tvoje duše. Izgoreti hočem, da spoznaš resničnost besed: ljubim Te.

Ljubljini, edini,

ne morem spati od skrbi, da sem te mučila. Zadnjič sem se trpinčila ob misli, kako naj Ti dokazem, da Te ljubim, kako naj Ti prikladem sence preteklosti, da boš toliko svetleje gledal sedanjost.

Čutila sem, da so Tvoje oči temne od valov razburkanosti, vendar nisem uganila, odkod je prihrumel vihar, ki jih je povzročil.

Ljubljini, slepa sem od žarke svetlobe Tvoje ljubezni. Kar naprej iščem vzroke Tvoje žalosti. Vzroki so v temi, ki je izven nje. Tema me straši.

Trpim ob misli, da Ti ne dam dovolj, da se v moji preteklosti še stvari, ki Te begajo. Nisi dojel, da je vse neznansko daleč, da sem lani potegnila pod zaključki svojega življenja debelo rdečo črto. Takrat še nisem vedela, da se bom spet oprijemala življenja. Tedaj mi je bilo le še dolžnost. Priprana sem bila, da ni vredno živeti zato, da ješ in spiš. Vedela sem, da ne spadam nikamor, saj ne znam plesati v cirkuški areni, niti hoditi po vrvi. Vratolomnih akrobacij se nisem mogla nikoli naučiti. Zaprla sem se v svoj svet, živeča v njem začarana kot Trmujčica. Čevčice so spale in ptice in voda. Trnje je prerastlo vse, kar je bilo v meni lepa. Minila so tisočletja. Potem pa si prišel Ti, moj princ. Trnje se je umaknilo, čevčice so spet zadehtale in pesem logov se je glasila kot nikoli prej.

Zakaj sem ubranost prebujenja kalila s prastarimi zgodbami? Zakaj Ti vedno povzročam samo bolečine? Ko Te vendar želim ljubiti, ljubiti iskreno, kakor tudi zaslužiti!

(Nadaljevanje sledi)

ATLETIKA

Pet Tržačanov od Bazovice do Reke

Skupina petih tržaških dolgočasov bo v nedeljo na dokaj svejstven način proslavila konec treningov v letošnjem letu. V čast staremu letu bodo pretekli čedno razdaljo 74 km od Bazovice preko obmejnega prehoda na Pesku do Opatije. Iz Opatije bodo podaljšali še do Reke in se nato vrnili v Opatijo. Ta varianta bo potrebna zaradi točnega števila kilometrov. Lahko bi tudi spremenili mesto starta, Bazovica pa jim je draga, ker se tam v glavnem odvijajo njihovi redni treningi.

Skupino bodo sestavljali: Claudio Sterpin (sofer Acegata), Andrea Calò (občinski delavec), Armando Germani (delavec ladji, Sv. Marka), Aldo Novacco (bolničar) in Mario Pollanz (pristanjski težak).

Peterica je v nedeljo opravila generalno in v strnjeni skupini pretekla 43 km. Zaradi lažje kakovosti razlike med tekači ta edinstveni tek ne bo tekmovalni, ker hočejo priti na cilj vsi skupaj. Tek bosta kot oporišče spremljala dva avtomobila s hrano in rezervnimi dresi. Avtomobila bosta tudi merila kilometre. Ko bo dosegli 74, bo tek končal in atleti se bodo vrnili v Trst.

Start iz Bazovice je predviden ob 7. uri. Celotno pot bo skupina opravila v nekaj manj kot 6 urah.

K. B.

HOKEJ NA LEDU

V jugoslovanskem hokejskem prvenstvu na ledu je Kranjska gora odpravila zagrebško Mladost s 13:0.

ODBOJKA

V DEŽELNEM FINALU MLADINK

NABREŽINKE SO ODLIČNO BRANILE SVOJE BARVE

Osvojile so 3. mesto - Posebno so se izkazale Škerkova, V. Legiševa, Kraljeva in Antonijeva

Na kratko smo že poročali o zaključnem turnirju deželne odbojarskega finala mladink, ki je bil v nedeljo v Saccu. Nastopile so 4 ekipe (vsaka je igrala z vsako), med katerimi je bil tudi Sokol.

Sokol se je najprej pomeril s Corridonijem. Naša dekleta so se zavedala, da je nasprotnik zelo nevaren, zato so zaigrale tako, kot le redkokdaj. Lepo so gradile, zaključevale ekcije in branile vse, kar se je dalo braniti. S tako igro so vodile z dvema ali tremi točkami naskoda do dvajsete. Tedaj pa so nasprotnice nekajkrat ostale napadle in tudi nekaj dvomljivih sodniških odločitev je pripomoglo, da so Nabrežinke izgubile set. Vse-

kakor je bil to, po našem mnenju, najboljši set turnirja. Corridoni je zelo dobro kril igrišče in je Sokolu vračal napad za napadom. Zgubljeni set je Nabrežinke precej zadel in v drugem so zbrale le šest točk. Za Corridoni lahko rečemo, da je bila to zanj daleč najboljša tekma in je nato v nadaljevanju turnirja precej popustil.

Drugo tekmo so Nabrežinke odigrale proti PAV Despar, ki je že prej gladko zmagala tekmo proti Libertas iz Pordenone. Naša dekleta so nasprotnice nekoliko podcenjevale, zato so izgubile drugi set. Pri stanju 1:1 pa se je Sokol razdal in v odločilnem setu so Vidčanke zbrale le 4 točke.

Za vse igralke je bil popoldanski nastop prava kalvarija. Skoraj vse so bile utrujene, toda kljub temu so se ekipe odločno pognale v boj za točke.

Ekipo Sokola je čakala verjetno najtežja tekma turnirja, saj je bil Libertas iz Pordenone glavni favorit za zmago. Ker pa Nabrežinke niso mogle več računati na prvo mesto, so zaigrale v tem srečanju sproščeno. V vrstah Libertasa je v prejšnjih tekmah odlično igrala zlasti Danielejeva, katero pa je uspelo Škerkovi čisto ustaviti in tako je Sokol nasprotnicam odvzel njihovo glavno orožje. Po zelo slabem začetku je uspelo Nabrežinkam zbrati v 1. setu 12 točk, v nadaljevanju pa so naša dekleta igrala odločneje. Vida Legiševa je igrala iz niza v niz bolje in je nasprotnice spravljala v zagato zlasti s točnimi in plasiranimi zagoni. Najpomembnejše pa je to, da se je Sokol odlično znašel prav v najbolj kritičnih trenutkih ter je dva seta osvojil z izidom 16:14.

Na končni lestvici je bil 1. (le zaradi razlike v točkah) Libertas PN, 2. Corridoni in 3. Sokol, 4

DANES NA DUNAJU PREDSTAVNIKI 13 DRŽAV

CENE NAFTE IN ODNOSI Z ZAHODOM NA KONFERENCI MINISTROV OPEC

S prvim januarjem bo verjetno začel veljati novi sistem cen, ki naj bi bil ugodnejši za državne petrolejske družbe

DUNAJ, 11. — Jutri se bo začela na Dunaju 42. redna konferenca ministrov organizacije OPEC (organizacija držav, ki pridobivajo nafto). Konferenca se bo udeležilo 13 držav članic. Glavna točka dnevnega reda zadeva izvajanje s 1. januarjem 1975 novega enotnega sistema cen petroleja. Kljub raznim nesporazumom in tudi sporom bo ta novi sistem prav gotovo začel veljati, ker je bolj enostaven kot prejšnji. V krogu OPEC pa po udarjajo posebno, da bo novi sistem ugodnejši za potrošnike, ker bo skušal znižati dobičke zahodnih petrolejskih družb.

Po do sedaj veljavnem sistemu so petrolejske družbe imele večje dobičke. Po novem enotnem sistemu, ki ga je predložila gospodarska komisija, in o katerem so razpravljali na svetu guvernerjev, naj bi se cena surovega petroleja tako izboljšala: 10,35 dolarja za sodeček petroleja (dosedanja cena 11,55 dolarja). Po novi ceni naj bi šlo 9,74 dolarja državam, ki pridobivajo petroleja, 11 stotnik dolarja za proizvodne stroške, 50 stotnik dolarja za zaslužek zahodnih petrolejskih družb (doslej okoli 93 stotnik dolarja). Tej vsoti pa bo treba dodati še neki določen odstotek v zvezi s stopnjo inflacije. O tem bodo sklepali na konferenci ministrov. Nekateri člani OPEC pred-

primeru izrednih okoliščin, ki bi zahtevale sklicanje izredne konference ministrov. Določitev cen za daljše razdobje bi pomenilo pomemben prispevek za stabilizacijo celotnega svetovnega gospodarstva ter veliko uslugo zahodnim industrijskim državam.

Na jutrišnji konferenci bodo med drugim razpravljali tudi o predlogih perzijskega šaha, da bi zunanji ministri upoštevali tudi cene drugih surovin, ko bodo sklepali o ceni surovega petroleja.

O sodelovanju organizacije OPEC na mednarodni konferenci o energiji, ki jo je predlagal francoski predsednik Giscard d'Estaing, je Hene dejal, da so ti predlogi zelo zanimivi posebno v zvezi z dvema dejstvi: 1. namen držav potrošnic, da znižajo potrošnjo petroleja in 2. njihov sklep da potrošijo in izkoriščajo druge energijske vire. Hene je dejal, da nehotne države ne bi smele izločiti iz tega procesa. V tem smislu — je dejal Hene — bi bil predlog za začetek resničnega dialoga med državami proizvajalkami petroleja, državami potrošnicami in državami v razvoju ne samo potreben, temveč zaželen. Francosko pobudo bi morali vsi podpreti, če ne omejit le na petrolej, temveč razširiti tudi na druge surovine in na gospodarske odnose med državami potrošnicami. Tak dialog bi utegnil pripeljati do stvarnih rezultatov.

Henejev mandat bo potekel konec tega leta. Novi generalni sekretar OPEC naj bi postal neki predstavnik Nigerije. Hene kandidira se da za generalnega tajnika »Unio« (Organizacija OZN za industrijski razvoj). Če ga ne bodo imenovali na to mesto, se bo vrnil v Alžirijo.

Funt šterling v škripci

LONDON, 11. — Kljub naporu angleške osrednje banke, da bi zavarovala funt šterling, je britanska valuta danes doživela hud padec na vseh mednarodnih denarnih borzah. Osibitev šterlinga je posledica sklepa Saudske Arabije, da ne bo več sprejemala britanske valute kot plačilo za nafto. Saudski minister za petrolej Jamani je sporočil sklep svoje vlade po nekajdnevni pogajanjih s predstavniki mednarodnih petrolejskih družb, Angleška o-

srednja banka je kupila na tržišču znatne vsote funtov šterlingov, da bi podprla svojo valuto, a ves trud je bil zaman.

Padeč funta šterlinga, je imel znatne posledice tudi na londonski borzi, kjer so vse delnice izgubile na vrednosti. Po oceni lista »Financial Times« predstavljajo današnje splošanje londonske borze negativni rekord vseh časov.

RIM, 11. — Danes zvečer je v Rimu umrl Andrea Mariotti, sin predsednika socialistične poslanske skupine. Predsednik PSI Nenni je v imenu stranke izrazil poslanec Mariottiju svoje globoko sožalje.

ZASKRBLJUJOČ PORAST NESREČ NA DELU

Tok visoke napetosti ubil tri delavce na dvorišču topilnice

Smrtna nesreča v obratih Italsider v Bagnoliu pri Neaplju - Statistike INAIL

BERGAMO, 11. — Trije delavci so danes izgubili življenje na delu. Nesreča se je pripetila v neki toplotni gradnji v kraju Sala Di Calozziocorte v dolini San Martino. Kraj leži na meji med pokrajinama Bergamo in Como. Delavce je ubil električni tok.

Do nesreče je prišlo okoli 12. ure. 40-letni Giovanbattista Paggi iz Ville d'Adda ter 47-letni Giuseppe Valsecchi sta prešla nalog, da očistita neko premično lestev, ki je bila nameščena na dvorišču toplotnice. Iz neznanih razlogov je kovinsko ogrodje premične lestve nenadoma zadelo ob električni vod visoke napetosti, ki je napeljan zraven tovarne in ki dovaja električni tok podjetju ter služi tudi za druge potrebe kraja. Takoj po stiku je oba delavca zadela močan električni tok ter ju vrzel na tla. Na pomoč jima je priskočil 39-letni Michele Alvaro, ki je prav tako omanjil. Prva dva sta bila že mrtva

preden so ju namestili na rešilni avto, Alvaro pa je izdihnil med prevozom v bolnišnico. Samo eden od teh delavcev je samski, druga dva sta poročena ter imata eden enega otroka, drugi pa tri.

Neka druga huda smrtna nesreča na delu se je pripetila predvčerajšnjim v obratih Italsider v Bagnoliu pri Neaplju. 26-letni tehnik Lorenzo Lombardozzi, ki je bil poročen ter oče nekajmesečnega otroka, je zlezel pod velik žerjav na osem koles, ki tehta več kot deset ton. Tehnik je nameraval popraviti neko okvaro. Nenadoma so popustile zavore na stroju, ki je nesrečnega tehnika popolnoma zmečkal. V tem primeru je šlo za človeka, ki je bil zaposlen pri nekem zunanjem podjetju, kateremu je Italsider zaplaval določena dela.

Prav v teh dneh je ustanova INAIL (Istituto Nazionale Assicurazione Infortuni Lavoro) objavila statistiko o nesrečah na delu. Od januarja do marca letos je izgubilo življenje 564 delavcev kar pomeni 189 smrtnih primerov v enem samem mesecu, ali šest na dan.

Ze več let se število smrtnih primerov na delu, ali zaradi dela, stalno veča. V prejšnjih letih je bilo povprečje dva mrtva na dan, letos pa se je ta številka povzpela na šest.

Iz statističnega poročila INAIL je razvidno, da je bilo od januarja do marca letošnjega leta prizadetih 333.039 delavcev zaradi nesreč na delu, ali pa so zboleli zaradi poklicnih bolezni. Zaradi nesreč na delu je bilo prizadetih 321.144 delavcev od katerih 279.533 v industriji ter 41.561 v kmetijstvu. Poklicne bolezni so zadevale 11.195 delavcev. Poprечно naraščanje nesreč na delu znaša okoli 10 odstotkov v odnosu na prve tri mesece v letih 1971, 1972 in 1973. Lani je bilo 263.337 nesreč na delu, od katerih je bilo 363 smrtnih. Če primerjamo letošnji podatek z lanskim, lahko ugotovimo, da se je število smrtnih primerov skoraj podvojilo.

Sektorja, ki sta najbolj prizadeta zaradi te tragične verige smrti na delu sta industrija ter še posebej gradbenstvo. Od že omenjenih 567 mrtvih v prvih treh mesecih, 442 je bilo industrijskih delavcev, 125 pa kmetijskih.

Ti podatki kažejo, da se število smrtnih primerov v industriji veča, ne povejo pa, zakaj se to dogaja. Če pa pregledamo razne okoliščine v katerih prihaja do teh tragedij, potem lahko ugotovimo, da je temu kriva skoraj nečloveška organizacija dela, ki jo sedanja družba vsiljuje delavcem. Izredno veliko število smrtnih primerov na delu gre na rovaš delavcev, ki so zaposleni pri podjetjih, ki imajo v zakupu dela v velikih industrijskih obratih. Prav tak je bil primer nesrečnega tehnika v Bagnoliu pri Neaplju, kjer je njegovo podjetje imelo v zakupu dela v Italsiderju. Po večini gre za manjša podjetja, ki sprejemajo naročena dela ter jih skušajo opraviti s čim manjšimi stroški. Pri tem pa seveda ne gledajo na delavčev varnost. V gradbenstvu je položaj tudi zelo resen. Gradbeniki morajo opravljati dela s temom, ki presega njihove moči, a poleg tega delajo v nemogočih razmerah, kjer ni poskrbljeno za njihovo varnost.

Prihodnje leto konferenca na vrhu latinskoameriških držav

LIMA, 11. — Ob koncu tridnevne konference v Limi so predstavniki osem držav Latinske Amerike podpisali tako imenovano »deklaracijo iz Ayacucho«, ki poziva vse države Latinske Amerike naj se zavžejo za gospodarsko in družbeno emancipacijo celine. Deklaracija, ki je bila poimenovana po kraju Ayacucho, ki je deset let vodil Druženje

danje angleške afriške kolonije. Jan Smith in njegova vlada sta vseskozi izvajala politiko »apartheida« ter totalne izključitve črnega prebivalstva iz političnih dogajanj dežele. V Rodeziji so se v teh letih ustanovile razne osvobodilne organizacije, kot so »ZAPU« in »ZANU«. Obstajala je tudi neka manjša organizacija, in sicer »Froliz«. Vse te tri organizacije so sedaj sklenile, da bodo pooblastile »ANC«, ki je edina rodezijska črna organizacija, ki ji je dovoljeno delovanje v državi, da jih zastopa.

Kot smo že pisali, je bila prejšnji

teden v Lusaki konferenca, ki jo je sklical tanzanijski predsednik Njereere in ki so se je udeležili državna poglavarja Zambije in Botswane Haun-da in Hane ter rodezijski predstavniki. Prejšnjo soboto se je konferenca razbila zaradi rodezijske nepopolnosti. Pozneje se je zvedelo, da je v spor posegla tudi Južna Afrika, ki je skušala posredovati. Omeniti je še treba, da sta bila na pogovorih v Lusaki tudi dva politična zapornika iz Rodezije, in sicer voditelj ZA PU Josua Nkomo ter čast. Nabaningi Sithole, ki je leader osvobodilnega gibanja ZANU.

Danes je Jan Smith nenadoma sporočil, da je bil dosežen sporazum z osvobodilnimi gibanji za prenehanje sovražnosti. To pomeni, da so rodezijski belci vsaj načelno sprejeli težo o nujnosti pogajanj z črnimi prebivalstvom v vidiku nove ustave ureditve države. Jan Smith je v svojem radijskem nagovoru skušal pomiriti svrbe bele pristase, trdeč, da bo vlada na vsak način strogo izvajala vse predpise glede varnosti in da bo poskrbela za nadaljnji razvoj sedanjih oblik političnega in socialnega življenja. Predsednik je še izjavil, da je prejel zagotovila, da bo gverila v Rodeziji takoj prenehala in da se bo ustavna konferenca začela brez preliminarnih pogojev. Zato je Smith ukazal, naj takoj izpustijo na svobodo vse afriške politične voditelje.

Medtem sporočajo iz Lusake, da se bosta jutri vrnila z letalom v Rodezijo Nkomo in Sithole. Skupaj z njima se bo vrnil tudi škof Abel Muzoreki, ki je leader organizacije »ANC«, to je rodezijskega osvobodilnega gibanja »African national council«.

Podpisniki v deklaraciji obsojajo vsakršno obliko kolonializma, se zavzemajo za gospodarsko in družbeno sodelovanje ter poudarjajo nujnost zmanjšanja stroškov za oboroževanje in povečanje napore za gospodarski in socialni napredek. Na konferenci so tudi načelno sprejeli predlog venezuelskega predsednika Pereza, da bi prihodnje leto sklicali latinskoameriški vrh v Caracasu.

Pet mehiških policistov ubitih v spopadkih z roparji

CIUDAD MEXICO, 11. — Dve skupini mestnih gverilcev sta včeraj izstosno napadli in ropali dve banki mehiške prestolnice. Med ropi so se banditi spopadli s policijskimi agenti in jih pet ubili. Po prvih izsledkih preiskave kaže, da gverilci pripadajo marksistični organizaciji »23. septembra«, ki je glavno gibanje mestne gverile v Mehiki.

Atentat v Tel Avivu

TEL AVIV, 11. — Policia je sporočila, da je danes zvečer eksplodiral pekleniški stroj v neki kinodvorani v središču Tel Aviva. Po prvih vesteh je atentat zahteval en smrtno žrtev in 30 ranjenih. Policia in gasilci so obkolili celotno področje.

Napad na turinski sedež SIDA

TURIN, 11. — Skupina zakrknih in oboroženih mož, ki so po mnenju policije pripadniki samostojne organizacije »ercede brigade«, je danes popoldne okrog 17. ure napadla sedež avtonomnega sindikata delavcev avtomobilske industrije SI DA. Napadalcii so pretepli ljudi, ki so jih našli v uradih in so pomagal stene z napismi proti avtonomnemu sindikatu.

TISOČ VOJAKOV IN POLICISTOV NAPADLO RANGUNSKO UNIVERZO

Bitka okrog U Tantovega trupla

Agenti odnesli truplo bivšega generalnega tajnika OZN z uni-

verze in ga zakopali v najhmem mavzoleju v središču mesta

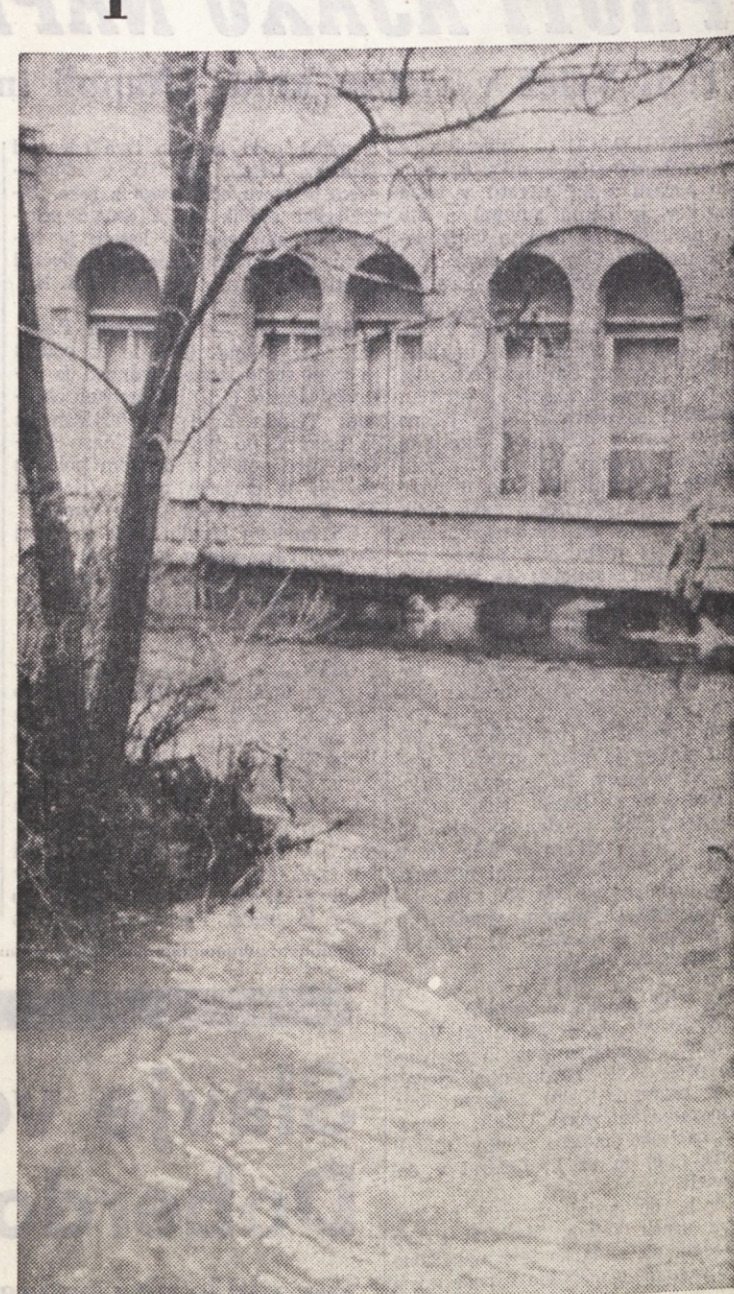
RANGUN, 11. — Okrog tisoč vojakov in policijskih agentov je danes poneli naskočiti rangunsko univerzo, kjer so študentje v nedeljo pokopali U Tantovo truplo. Napadalcii so se polastili posmrtnih ostanov bivšega generalnega tajnika OZN in jih odnesli v mavzolej, ki ga je družina zgradila v središču burmanske prestolnice.

Študentje so ugrabili U Tantovo truplo v četrtke, ko je spoved pogrebcev že zavil proti občinskemu pokopališču. Odnesli so ga na univerzo, kjer je bilo truplo štri dni izpostavljeno na parah v osrednji hali, nato pa so ga v nedeljo zvečer zakopali v mavzoleju, ki so ga začeli graditi na kraju, kjer je nekoč stal študentski dom. Utrube trupla so opravili v dejstvom, da burmanska vlada ni dovolila slovesno počastila svojega velikega sina, ki je deset let vodil Druženje

narode. Ko so vojaki in policisti vdrli na univerzo, je bilo okrog U Tantovega mavzoleja zbranih okrog pet tisoč študentov in budističnih svečnikov, ki se niso uprli nasilju. Vojaki so jih kljub temu napadli s soizilnimi bombami in jih razpršili, nato pa so jih aretirali. Na pol dograjeni mavzolej so porušili z rinečem (buldožer).

Napad, katerega se je udeležilo pet vojaških bataljonov in deset policijskih vodov, se je začel okrog polnoči, ko so oddelki v popolni bojni opremi obkolili vseučilišče. Okrog 2.30 (po krajevem času) so vojaki vdrli v poslopje, ne da bi se jim študentje uprli. Kaže, da je bilo vsaj tri tisoč ljudi (po večini študentov in budističnih svečnikov) priprtili, medtem ko ni še točno znano število ranjenih. Ko so vojaki vdrli v univerzo, so študentje, ki so se zakleli, da bodo rajši umrli, kot da bi izročili U Tantovo truplo, obstopili mavzolej in zapeli državno himno. Nasilje nad študenti je povzročilo ostro reakcijo rangunskega prebivalstva, ki se je že navezsgodaj zgrnilo na ulice, da bi odločno protestiralo proti vladnemu ukrepu. Manifestanti so zažgali tri policijske avtomobile in vojaki so spet posegli s solzilnim plinom in z orožjem. Obracun spopadov je bil nekaj desetih ranjenih. Manifestanti so se nato razpršili po ulicah in uličnih rangunskega središča, kjer so opustošili vrsto trgovin. Spricho hudih incidentov je vlada na podlagi člena 144 kazenskega zakonika prepovedala vsakršne manifestacije v središču mesta. Kljub izrednim represivnim ukrepom pa je napetost v burmanskim prestolnici še vedno zelo velika.

Poplave na Češkem

Česke reke so v zadnjih dneh narasle in prestopile bregove zaradi velikega dotoka vode z gora, kjer se spričo visoke temperature sneg topi. Na sliki: prizor iz mesta Most

V ZVEZI Z BORGESEJEVIM POSKUSOM DRŽAVNEGA UDARA

Rimski preiskovalni sodnik zasilal bivšega poveljnika policije Vicarija

Vicarijevi izsledki o zasedbi Viminala v ospredju pogovora

RIM, 11. — Rimski preiskovalni sodnik dr. Fiore in javni tožilec dr. Violante, ki vodita preiskavo o poskusu Borgehejevega državnega udara, sta danes zasilala bivšega poveljnika policije Angela Vicarija in bivšega rimskega kvestorja Giuseppea Parlata, ki je bil medtem povzidan v podpoveljnika policije.

Vicari, ki je prisel na sodišče skrivaj, da bi se izognil častnikarjem, je bil zasilan kot priča in prizadeta stranka. Ko so v noči od 7. na 8. december prevratniki zasedli radijski center Viminala, so se pripravljali, da ugrabijo Vicarija in ga onesposobijo, komaj bi prišel ukaz, naj nadaljujejo akcijo po predvidenem načrtu. Bivši poveljnik policije se je rešil, ker se je Borgehe iz se neznanih razlogov premislil in ukazal svojim »četam«, naj se umaknejo.

Na ukaz tedanjega notranjega ministra Restiva je Vicari začel preiskavo o zasedbi ministrstva, toč, da, kot je pred časom povedal v nekem intervjuju, ni mogel v tem pogledu ugotoviti nič točnega.

O zaslišanju bivšega poveljnika policije ni bilo moč izvedeti ničesar, je pa vsekakor začetek novega kroga zasliševanj, ki naj bi zadevala predvsem domnevni načrt za ugrabitev predsednika republike Leoneja, medtem ko je bil na odhodu v Castelporzianu. Kot je znano, je v poskus vpletenih več ljudi, od katerih so nekateri kot Salvatore Drago in major karabinjerjev Salvatore Pecorella že dalj časa v zaporu.

Kot Vicarijevo je bilo tudi zasliševanje kvestorja Parlata strogo tajno. Kljub temu pa se je izvedelo, da so sodnike zanimali predvsem rezultati policijske preiskave o prevratniških poskusih v decembru 1970. Kot je znano je zaradi te preiskave sodstvo izdalo vrsto zapornih nalogov in začelo preiskavo, ki pa je kmalu obstala. Minila so tri leta preden je rimsko sodstvo ponovno začelo preiskavo, ki je še v teku.

Tednik »Epoca« pa bo v svoji prihodnji številki objavil intervju s Claudio Ajello, mlado uradnico obveščevalne službe, ki naj bi nekaj dni pred atentatom na brzec »Italicus« govorila o morebitni eksploziji bombe na vlaku. Zenska je bila v službi pri polkovniku Marzolu, častniku obveščevalne službe, ki je bil obtožen politične konspiracije v okviru preiskave o prevratniškem delovanju Vetrovnic. V uradih SID, kjer je delala Ajellova so se večkrat sestajali Nicoli, stotnik La Bruna, polkovnik Romagnoli in odvetnik Maurizio Degli Innocenti, ljudje, ki so vsi kot priča ali kot obtoženci vpleteni v preiskavo o prevratniškem rovarjenju. »Boli kot moje telefonske besede« je o morebitnih bombah na tedi v tej zvezi dekle — sodnike verjetno zanima, če sem kaj ujele

od pogovorov omenjenih častnikov in obveščevalcev obveščevalne službe. »Kar zadeva atentat na brzec »Italicus« pa dekle poudarja, da je rekla le materi, naj ne potuje z vlakom spričo tedanjega vala atentatov.

Kar pa zadeva sestanke v Marzollovem uradu Ajellova trdi, da ni vsem rezultati policijske preiskave o prevratniških poskusih v decembru 1970. Kot je znano je zaradi te preiskave sodstvo izdalo vrsto zapornih nalogov in začelo preiskavo, ki pa je kmalu obstala. Minila so tri leta preden je rimsko sodstvo ponovno začelo preiskavo, ki je še v teku.

Tednik »Epoca« pa bo v svoji prihodnji številki objavil intervju s Claudio Ajello, mlado uradnico obveščevalne službe, ki naj bi nekaj dni pred atentatom na brzec »Italicus« govorila o morebitni eksploziji bombe na vlaku. Zenska je bila v službi pri polkovniku Marzolu, častniku obveščevalne službe, ki je bil obtožen politične konspiracije v okviru preiskave o prevratniškem delovanju Vetrovnic. V uradih SID, kjer je delala Ajellova so se večkrat sestajali Nicoli, stotnik La Bruna, polkovnik Romagnoli in odvetnik Maurizio Degli Innocenti, ljudje, ki so vsi kot priča ali kot obtoženci vpleteni v preiskavo o prevratniškem rovarjenju. »Boli kot moje telefonske besede« je o morebitnih bombah na tedi v tej zvezi dekle — sodnike verjetno zanima, če sem kaj ujele

Šest Italijanov aretiranih v Podkorenju, ker so imeli ponarejene osebne dokumente

KRANJSKA GORA, 11. — Jugoslovanski obmejni stražniki so danes priprili na mejnem prehodu pri Podkorenju šest italijanskih državljanov, ki so potovali s tremi brezbedej z milansko evidenčno tablico. Kaže, da so bile vse tri tablice, če ponarejene, poleg tega pa so aretirani Italijani imeli lažne dokumente, zaradi česar jih je niso identificirali. Kaže tudi, da so bile ponarejene promene knjižice treh avtomobilov. Verjetno bodo Italijane, ki so trenutno v zaporu, čez nekaj dni izgnali iz Jugoslavije in jih izročili italijanskim obmejnim oblastem.

«Helios» leti proti soncu

RT CANAVERAL, 11. — Ameriški znanstveniki so danes izstrelili s kozmodroma na Rtu Canaverall nemški satelit Helios. Izstrelitev je bila predvidena že za prejšnjo nedeljo, a so jo morali odložiti zaradi okvare na raketi. Satelit Helios, ki tehta okrog 400 kilogramov, bo krožil okrog našega sonca. Perihelij bo oddaljen le 45 milijonov kilometrov od zvezde, kar pomeni, da bo satelit prvi človeški objekt, ki se tako približa Soncu. Helios bo obletel zvezdo v 192 dneh in bo krožil po tirnici s fantastično hitrostjo 241.000 kilometrov na uro. Načrt Helios, ki sta ga finansirali ZDA in ZRN, bo stal 240 milijonov dolarjev in predvideva čez eno leto izstrelitev še enega satelita. Postaja bo zbirala predvsem podatke o sončnih vetrovih, magnetnem polju ter kozmičnih žarkih in prahu. Helios je med drugim opremljen s posebno napravo za merjenje magnetnega polja, ki so jo pripravili v italijanskem laboratoriju v Frascatiju.

AMIN NA RINGU

Priznati si moramo, da bi bilo brez generala Amina življenje včasih pušo, vsaj za nas, ki živimo izven upadskih meja. Preden je postal predsednik Ugande in general, je Amin služil kot narednik v britanski vojski, se prejel pa je izjuzil na ringu. Znano je tudi, da je uganjskim boksaerjem, ki so se lani udeležili svetovnega prvenstva za amaterje, svetoval, naj se poslužijo posebne taktike: nasprotnika naj knockoutirajo kar v prvih sekundah dvoboja. Ob odprtju mednarodnega prvenstva v boksu je ugandski predsednik hotel dokazati pravilnost svoje teorije. Njegov nasprotnik je bil tehnični trener ugandske ekipe, ki morda ni strokovnjak za boks, je pa vsekakor zelo pameten človek, ki dobro pozna muhe svojega predsednika: v drugem krogu se je vdal očitnim nasprotnikovim premoci.

POROČIL SE JE TRI DNI PRED... ROJSTVOM

Nemogoče, a vendar res, če verjamemo temu, kar piše v uradnih dokumentih: ko je 51-letni Giuseppe Prestigiacomo prošil za kopijo kazenskega lista, se je presenečen odkril, da se je poročil tri dni pred rojstvom.

Prestigiacomo je imel pred dvajsetimi leti sitnosti s pravico zaradi tihotapljenja cigaret. V njegovem osebnem listu, ki je bil priložen sodnim aktom je pisalo, da se je rodil 22. julija 1941, čeprav je takoj nato sledil priporočilo, da se je poročil 19. julija istega leta. Napaka je bila očitna, toda sodnik se za take malenkosti ni zmenil in oddalil: kar nam sporoča občina, je sveta resnica. Tako je bilo tudi z razsodbo potrjeno, da je Prestigiacomo res čudo med čudeži, saj, če nas spomin ne vara, ni še nikomur uspelo oženiti se tri dni pred rojstvom.

lagajo, da bi zvišali ceno surovega petroleja za 3,5 odst. v prvem trimesečju 1975. Pri tem naj bi upoštevali 14-odstotno inflacijo v celotnem letu. To povzihanje so bili sprejeli že na konferenci ministrov v preteklem septembru.

V intervjuju, ki ga je generalni tajnik OPEC Hene dal avstrijski časopisni agenciji APA, je visoki funkcionar izjavil: »Novi mehanizmi določanja cen petroleja, o katerih bodo razpravljali na konferenci ministrov, bodo omogočili neodvisnim potrošnikom ter še posebej državnim petrolejskim družbam možnost, da bodo prejemali od organizacije OPEC prejemali po cenah, ki bodo nižje od tistih v lanskem letu. Upamo, da bodo te družbe preslele to znižanje cen surovega petroleja na trg z znižanjem cen dokončnih proizvodov.«

Hene je nadalje izjavil, da v krogu članic OPEC ne obstaja noben dvom glede potrebe po zvišanju petrolejskih dohodkov držav proizvajalk. Obstajajo le sporna stališča glede sredstev in poti za doseg tega cilja. Nadalje je menil, da ne obstaja nobena nevarnost, kot trdijo nekateri tuji zahodni opazovalci, da se je OPEC v prihodnjem času razbil. Vsaka taka bojazan je odveč, med drugim tudi zato, ker bodo države članice (kot je to storila Saudska Arabija) prevzele strodo stnostno kontrolo nad črpanjem petroleja.

Ko je odgovarjal na razna vprašanja je Hene dejal: »Ne moremo se določiti novih tržnih cen petroleja. Ne more pa se izključiti, pravzaprav je skoraj gotovo, da bodo cene določene ne samo za eno tri-mesečje, temveč morda za pol leta, ali pa celo za eno leto, razen v

VČERAJ ZIUTRAJ V SREDIŠČU TURINA

Spodletel poskus ugrabitve 14-letne turinske deklice

Bliskovita reakcija žrtve je zmedla bandita, ki sta zbežala

TURIN, 11. — Laura Valvassori, 14-letna hčerka nekega gradbenika iz Alpignia, je srečno usla ugrabiteljem, ki so jo napadli pred šolo. Dekle se je kot običajno pripeljalo v mesto z očetom, ki se je ustavil nekaj desetnih metrov proč od zasebnega zavoda »Faa di Bruno« v Ulici Le chiuse. Komaj se je gradbenik odjel, se je dekletu približal črt 124s svetle barve, iz katerega je planil zakrknani možki, ki je skušal potisniti Lauro v vozilo. Deklica pa je bliskovito reagirala in s svojim odporom zmedla napadalca. Začela je kričati, kar so ji dala pljuča in se ruvala z ugrabiteljem; dekle med drugim že nekaj mesecev zahaža v zasebno telovadnico, kjer se uči vsečin juda. Naj si je možki še tako prizadevali, da jo spravi v avto, je moral naposled odnehati, saj je med ruvanjem zgubil krinko, Laurino kričanje pa je medtem vzbudilo pozornost duhovnika, ki poučuje v zavodu »Faa di Bruno«. Bandita sta kaj kmalu uvidela, da se bo zanje slabo izteklo, če je ne odkruti takoj. »Zbeži«, je zakričal padšau možki, ki je bil za volanom. Ugrabitelj je planil v avto, ki je odbrzel in zgnil brez sledu.

Duhovnik in soolci so pospremili upehano Lauro v šolo, od koder so obvestili policijo in družino o spodletlem poskusu ugrabitve. Dekle je nato odšlo z očetom na kvesturo, kjer so jo agenti kriminalističnega oddelka dolgo časa zasliševali. Kaže, da so preiskovalci na podlagi Laurinega opisa sestavili zelo podobno identiteto ugrabiteljev, ki naj bi bila stara od 30 do 40 let.

Laurin oče Aristide Valvassori je lastnik srednje velikega gradbenega podjetja. Po dogodku je v pogovoru s častniki izjavil, da ima nekaj prihrankov, nikakor pa naj ne bi premogel tako visoke odkupnine kot jo običajno zahtevajo ugrabitelji. Kaže, da so preiskovalci na podlagi Laurinega opisa sestavili zelo podobno identiteto ugrabiteljev, ki naj bi bila stara od 30 do 40 let.

Ko je odgovarjal na razna vprašanja je Hene dejal: »Ne moremo se določiti novih tržnih cen petroleja. Ne more pa se izključiti, pravzaprav je skoraj gotovo, da bodo cene določene ne samo za eno tri-mesečje, temveč morda za pol leta, ali pa celo za eno leto, razen v